

Fővárosi Ítéltábla

3.Pf.20.723/2022/6-I.

A Fővárosi Ítéltábla a Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Sándor István ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes székhelye) felperesnek – a Dr. Katona Tímea Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: dr. Katona Tímea ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes székhelye) alperes ellen hibás teljesítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2022. szeptember 9-én kelt 3/A.P.23.331/2020/97-I. számú részítélete ellen a felperes 109. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozat az alábbi:

r é s z í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részíteletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 9.842.500 (kilencmillió-nyolcszáznegyvenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A másodfokú eljárás során le nem rótt 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A részítelet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2.881.270.738 forint vállalkozási díj és ennek 2020. szeptember 27-től a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékének megfelelő késedelmi kamat megfizetése. Előadta, hogy a felek között szoftver fejlesztési szerződés jött létre, amely alapján az alperes a végrehajtói kar számára a teljes IVR rendszer kifejlesztését vállalta, és 2019. év III. negyedév végéig az M7b_1 mérföldkőig jutott el. Állította, hogy a projekt megvalósítása során az alperes

szakértelmi fölényrel rendelkezett, teljesen kiszolgáltatott volt az alperes teljesítésének és tanácsainak. 2019. év III. negyedévtől az alperes által addig fejlesztett szoftvert független szakértői vizsgálatoknak vetette alá, amelynek során két magánszakértői véleményt és egy közjegyzői eljárásban kirendelt szakértő véleményét szerezte be. A szakértői vélemények számos elvi jelentőségű, a teljes IVR egészére értelmezendő koncepcionális hibát találtak, ezen felül a tesztelesek során nagy számú funkcionális hibát is produkált az IVR működése. Ezért 2020. május 25-én megfelelő határidő tűzésével felszólította az alperest, hogy a levélben megfogalmazott hibás teljesítésekkel kapcsolatban nyilatkozzon, illetve a hibákat javítsa ki azzal, hogy ennek hiányában eláll a szerződéstől. Az alperes a 2020. június 10-ei válaszlevelében azonban 14 hibát nem tekintett hibának, 4 hibáról azt állította, hogy azokat javította, 7 hiba leírását általánosnak tartotta és 1 hiba esetében állította, hogy az nem hiba, hanem változáskezelés, 4 hiba esetében pedig szakmailag vitatható álláspontjáról tájékoztatta a felperest. Ezt meghaladóan a hibák érdemi javításától elzárkózott, érdemi együttműködési szándékot nem mutatott. Megítélése szerint az alperes teljesítése nem felelt meg a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:123 § (1) bekezdésében foglaltaknak.

[2] A szakértői vélemények alapján megállapítható, hogy az IVR olyan komoly, már a tervezési időszakban megvalósult koncepcionális hibákban szenved, amely alapján nyilvánvaló, hogy az egész IVR kialakítását újra kell kezdeni, ezért az alperes nem tudja teljesíteni a szerződést az eredeti véghatáridőre. A Ptk. 6:151. § (2) bekezdése értelmében megállapította az alperes előzetes szerződésszegését, amelynek következtében a Ptk. 6:159. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelően megnyílt a szerződéstől való elállási joga. A jogszabályon való elállás mellett megítélése szerint a szerződés 21.3. pontjára alapítottnak is megalapozott a szerződéstől való elállása, figyelemmel a 2020. május 25-én kelt felszólító levelében foglaltakra. Érvelése szerint a Ptk. 6:213. § (1) bekezdés és 6:212. § (3) bekezdésének megfelelően az elállás esetén a szerződés felbontásának a szabályait kell alkalmazni. Minderre figyelemmel az alperes a részére teljesített kifizetéseket köteles visszafizetni amellet, hogy a felperes a részére átadott szoftvert, annak valamennyi adathordozóját visszaadja az alperes részére és azt törli valamennyi eszközéről, valamint a leszállított hardvereket is visszaadja az alperes birtokába. Állította, hogy az IVR koncepcionális hibái körében hibás az alperes teljesítése a vastagkliensre épülő technológia, a túlméretezett, túlárzott és célszerűtlen időpontban beszerzett hardver, a felhasználói környezet és az edukáció, forráskód, valamint az általános rendszersebesség, rendszerstabilitás, biztonság vonatkozásában. Az IVR funkcionális hibái körében 33 hibát fejtett ki részletesen a keresetében.

[3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy hibásan teljesítette a szerződést és ez alapján nem megalapozott a felperes elállása. Ezzel együtt a szerződést maga sem kívánta fenntartani, ezért azt 2020. augusztus 13-ával rendes felmondással megszüntetettnek tekinti. A szerződés jövőre történő megszüntetéséből fakadó elszámolási igényét az eljárásban viszontkeresettel érvényesítette. Állította, hogy 2019 augusztusától a felperes az IVR projekt további megvalósításától és a szerződés teljesítésétől fizetési kötelezettségeinek teljesítése nélkül szabadulni kívánt. Hangsúlyozta, hogy a felperes a 2020. május 25-ei felszólító leveléig csak szóban és általánosságban fejtett ki véleményt az IVR hibás teljesítéséről. Hangsúlyozta, hogy a felszólító levél a szerződés 11.3.1. pontjába ütközött, mert a meghatározott teljesítési határidőt a felek nem közösen állapították meg és a

mértéke is aránytalan, továbbá a felhívásban közöltek nem vonhatják maguk után a szerződés azonnali hatályú felmondását sem. Hangsúlyozta, hogy a közölt hibák egy részét a folyamatos fejlesztési tevékenység során már elhárította. A felperes a szoftver frissebb, M7b_3 verziójával saját felróható magatartása következtében nem rendelkezett, mivel több hónapig tartó fizetési késedelmére figyelemmel az alperes az esedékes teljesítését a Ptk. 6:139. §-a alapján visszatartotta. Ennek ellenére a javítások tekintetében kifejezetten felajánlotta a felperesnek, hogy a szoftver megfelelő verziójával igazolja a hibajavítások megtörténtét, ezt azonban a felperes nem kérte, a hibák kijavításáról nem kívánt meggyőződni. Együttműködési szándéka körében a 2020. június 10-ei válaszlevelében a felperes által jelzett hibajelenségeket a megadott hibaleírások és a rendelkezésre álló információk alapján megpróbálta beazonosítani, és azok kapcsán kért tájékoztatást, továbbá kifejtette a hibajelenségekkel kapcsolatos szakmai álláspontját. A 2020. június 23-ai levelében a hibajavítások megtörténtét jelezte azok vonatkozásában, amelyekhez megfelelő információ rendelkezésére állt. Ugyanakkor ismételten felhívta a felperes figyelmét a továbbra is fennálló kérdésekre. A felperes 2020. június 16-ai levelében kifejezetten elzárkózott a további információ adástól, nem kommunikált az alperessel. Álláspontja szerint a felperes eljárása az általános együttműködési kötelezettség jogszabályban (Ptk. 6: 62. §) és a szerződésben (9.5.2. pont) előírt követelményét sérti.

[4] Megítélése szerint a felperes elállását jogszabályt sértően gyakorolta, ugyanis hiányzik az alperes részéről valamely kötelezettségének, a hibajavításnak az elmulasztása. Hivatkozott a Ptk. 6:150. § (2) bekezdésére, amely értelmében a felperes fenti intézkedéseinek elmulasztása kizárja az alperes részéről az érintett hibák kijavításával vagy ennek igazolásával összefüggő kötelezettségeinek elmulasztását. Minderre figyelemmel a felperes nem hivatkozhatott elállása indokaként a Ptk. 6:151. § (2) bekezdésére és a 6:154. § (2) bekezdés b) pontjára, valamint a 6:159. § (2) bekezdés b) pontjára. Vitatta, hogy a rendszer már a tervezési időszakban hibákban szenvedett volna, amely alapján már a teljesítési határidő lejártá előtt nyilvánvalóvá vált, hogy a teljesítés hibás lesz. Hangsúlyozta, hogy a felperes olyan körülményeket igyekszik hibaként beállítani, amelyek az IVR alapvető kérdéseinek eldöntése folytán meghozott döntések és az arra épülő teljesítések elfogadásának az eredménye, amelyhez a felperes igénybe vette a saját humán erőforrása mellett a minőségbiztosítási és tesztelési feladatokra alvállalkozó cégek szakmai támogatását is. Rámutatott arra is, hogy a vállalkozási szerződés 12.5.2. pontja kizárja a felperes elállási jogának gyakorlását. A többi szolgáltatás tekintetében a Ptk. 6:140. §-a értelmében kizárt az elállás, mert a szerződéskötést megelőző állapotot nem lehet helyreállítani természetben. Hangsúlyozta, hogy az elállást az arányosság követelményére figyelemmel kell gyakorolni a Kúria 1/2012. (VI. 21.) PK véleménye értelmében. Részletesen kifejtette a felperes által állított, az IVR általános koncepcionális hibáira, valamint a funkcionális hibákra vonatkozó álláspontját.

[5] Az elsőfokú bíróság részítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 40.615.498 forint, a keresettel összefüggésben felmerült perköltséget.

[6] Határozatának tényállásában megállapította, hogy a felperes az önálló bírósági végrehajtók önkormányzati és érdekképviselői szerve, jogállását a bírósági végrehajtásról

szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 249–250. §-ai szabályozzák. Az alperes szoftverfejlesztéssel és szoftverfejlesztési projektek teljes körű lebonyolításával foglalkozó magyarországi gazdasági társaság.

[7] A jelen per tárgya a peres feleknek az Integrált Végrehajtoi Rendszer (a továbbiakban: IVR) fejlesztésére irányuló vállalkozási szerződésének teljesítése. Az IVR a Vht. 253/I. § (1) bekezdése értelmében a felperes hivatali szerve által fejlesztett és működtetett, egységes informatikai ügyintézési rendszer, amely a végrehajtók és a felperes hivatali szerve jogszabályban meghatározott feladatainak ellátását kizárólagosan biztosítja, annak használata a felperes hivatali szerve és a végrehajtók számára kötelező. A végrehajtó a Vht.-ben meghatározott tevékenységével összefüggő ügyviteli, irat- és pénzügykezelési feladatait, elektronikus megkereséseket, tájékoztatásokat az IVR felhasználásával, a felperes hivatali szerve által működtetett informatikai rendszereken keresztül köteles végezni. A végrehajtó által adatszolgáltatás vagy tájékoztatás nyújtása céljából megkeresett szervezetek a végrehajtóval az IVR útján kötelesek kapcsolatot tartani.

[8] A felperes mint megrendelő és az alperes mint vállalkozó között 2017. június 27. napján vállalkozási szerződés jött létre, melynek tárgya az IVR több modulból álló szoftverének megvalósítása, szállítása, telepítése és üzembe helyezése, valamint az IVR üzemeltetését és használatát biztosító oktatási-képzési szolgáltatások nyújtása.

[9] A felek a vállalkozási szerződést először 2018. március 12. napján módosították, amellyel az eredetileg csak szoftver szállítására szóló vállalkozást olyan hardver infrastruktúra tervezésével, valamint a meghatározott hardver infrastruktúra részelemek beszerzésével, szállításával, telepítésével, és üzembe helyezésével, valamint a telepített eszközök vonatkozásában oktatási-képzési szolgáltatások nyújtásával egészítették ki, amely infrastruktúra alkalmas az első ütemre vonatkozó ajánlatban foglalt szoftver mérföldkövek átvételének biztosítására (Infrastruktúra I. ütem).

[10] Az Infrastruktúra I. ütemének sikeres megvalósítását követően a projekt előrehaladásával párhuzamosan szükségessé vált a végleges infrastruktúra kiépítésének megkezdése is, amely a már leszállított és beüzemelt infrastruktúra rendszer eszközeinek kapacitás, teljesítmény és funkcionális bővítését fedte le az éles üzem biztosításához (Infrastruktúra II. ütem). Az Infrastruktúra II. ütem szállítását és beüzemelését a 2019. május 8-i keltezésű, változásokkal egységes szerkezetbe foglalt szerződésmódosítás tartalmazza. A szerződésmódosítás az IVR szoftver funkciójával kapcsolatos változtatási igényeket (CR) is magában foglalta.

[11] Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a peresített időszakra a 2019. május 8. napján egységes szerkezetbe foglalt szerződés az irányadó a felek között. A szoftverfejlesztés teljesítési mérföldköveit a szerződés 3. melléklete, míg az I. és II. Infrastruktúra ütemek

mérőldköveit a 4. és 5. mellékletek rögzítik. Az alábbi táblázatban a fizetési mérőldköveket foglalta össze a szerződési teljesítési határidő sorrendjében.

[12] 2019. júliusáig a szerződés teljesítése apróbb késedelmekkel folyt, melyeket a felek teljesítésigazolásokban rögzítettek; a felperes rendre megfizette az alperes által nyújtott szolgáltatások mérőldkövekben meghatározott ellenértékét. 2019. júliusában a 6/2019. (VII. 12.) IM utasítással kinevezésre került a felperes feletti felügyeletet ellátó új miniszteri biztos - miniszteri biztos neve. A felperes ekkoriban kezdte vitatni a fejlesztés alatt álló IVR műszaki alkalmasságát, és további ellenszolgáltatást többé nem teljesített az alperes részére. Az alperes 2019 októberében és novemberében többször kért a felperestől, valamint a miniszteri biztostól magyarázatot, illetve kérte a teljesítésigazolással átvett mérőldkövek ellenértékének megfizetését, melyre a felperes egyszer válaszolt, további türelmét kérve a számlák kiegyenlítéséig.

[13] Időközben a felperes megbízást adott a cég1 részére 2019. augusztus 15. napján, hogy készítsen szakvéleményt az addig elkészült IVR műszaki alkalmasságáról. A 2019. szeptemberére elkészült szakvéleményt (a továbbiakban cég1 szakvélemény) – amelyben az M7b_1 mérőldkö szerinti szoftververziót vizsgálta – nem közölte a felperes az alperessel.

[14] 2019. novemberében a felperes korábbi hivatalvezetőjét felmentették. Az új hivatalvezető egy 2019 decemberében tartott személyes találkozón azt jelezte szóban az alperesnek, hogy egy szakértői vizsgálaton alapuló jelentés elkészültéig a projektet fel kívánja függeszteni. Az indítványt a felperes 2020. január 27-i levelében írásban is közölte az alperessel. Az alperes a 2020. január 31. napján kelt levelében nem ellenezte az IVR akkori állapotának független szakértő általi megvizsgálását, a projekt felfüggesztésre azonban csak a szerződés ezirányú módosításával látott lehetőséget, mert szerinte a szerződési ütemterv szerinti teljesítésétől való eltérésre csak a szerződés írásba foglalt módosítása ad lehetőséget. Ilyen megállapodás végül nem jött létre a felek között.

[15] Ebben az időszakban az IVR fejlesztés folyamatosan haladt a szerződés ütemezése szerint, azonban a teljesítést több körülmény is megzavarta. Előbb 2019. októberben egy vízbetörés történt a felperes székhelyén lévő szerverterembe, ami miatt az IVR-t egy időre le kellett állítani, majd nem sokkal ennek elhárítását követően, 2019. december 6. napjával ugyanitt hálózati meghibásodás lépett fel, és emiatt ismét leállításra került az IVR egészen 2020. február 7. napjáig.

[16] Mindeközben a felperes az IVR szakmai alkalmasságát tisztázó újabb szakvélemény beszerzése iránt intézkedett, s közjegyzői előzetes bizonyítási eljárást kezdeményezett. közjegyző1 közjegyző által 11022/Ü/1075/2019/2. ügyszámon, előzetes bizonyítási eljárás keretében 2019. december 23. napján kirendelt szakértő1 és szakértő2 szakértők 2020. március 24. napján „Szakvélemény” és „Egyesített Szakvélemény” címmel

adtak szakvéleményeket (a továbbiakban: más eljárásban beszerzett szakvélemény), abban az M7a szoftververziót vizsgálták.

[17] A fenti időszakra esett a M7b_1, M7b_2, M7b_3 és CR I-II. szoftver-mérőfldkövek, valamint Infrastruktúra II. ütem fizetési mérőfldköveinek (Infrastruktúra II. ütem 1. beüzemelési fázis, a Rendszerbiztonsági Terv (RBT) és Biztonsági és Sérülékenységi Teszt Forgatókönyve (BSTFK) dokumentumok leszállítása, és Infrastruktúra II. ütem 2. beüzemelési fázis) szerződésben rögzített teljesítési határideje. Az M7b_1 szoftververziót az alperes átadta, és felperes a minőségi átvétel folyamatát követően az M7b_1 szoftvermérőfldkö teljesítését igazolta 2019. augusztus 23-án, azonban a teljesítéshez benyújtott számlát már nem fizette ki. A szoftvermérőfldkőhöz kapcsolódó vállalkozói díj megfizetése iránt az alperes érvényesít igényt a felperessel szemben a Fővárosi Törvényszék előtt 17.G.42.318/2019. számon.

[18] Az M7b_2 szoftver mérőfldkö fejlesztését az alperes 2019. november 4-ével fejezte be, és az alkalmazást a felperes tesztelési infrastruktúrájára telepítette. A felperes a telepített szoftveren az átvételi teszteket végrehajtotta egy szoftverteszteléssel megbízott cég közreműködésével (cég), és a teszt eredményeit felperes jegyzőkönyv formájában 2019. december 2-án küldte meg alperesnek; ebben összesen 33 hibajegyet rögzített az erre szolgáló Redmine rendszerben. Az alperes 2019. december 9-re elkészítette a hibajavításokat tartalmazó M7b_2 szoftver mérőfldkőhöz tartozó verziót, azt azonban már nem tudta a tesztrendszerbe telepíteni az IVR elektromos hálózati hiba miatti kényszerleállítása okán.

[19] Az M7b_3 szoftver mérőfldkö teljesítését az alperes az M7b_2 mérőfldkövének átadásával párhuzamosan végezte. A mérőfldkőhöz tartozó, a teljesítés tartalmi és minőségi feltételeit is meghatározó termék definíciós lapot (TDL-t) 2019. december 17-én, a mérőfldkőhöz tartozó teszt célkitűzéseket 2019. december 17-én, a részletes teszteseteket 2020. január 17-én adta át a felperesnek, aki a teljesítésekre nem reagált.

[20] A projekt során felmerült változtatási igényeket (CR) a szerződésben rögzítették és a megvalósítást annak 2.c mellékletében ütemezték úgy, hogy a „CR szállítás I.” átadás-átvétele – ami a CR-ek 40 %-át tette ki – az M7b_3 mérőfldkőben 2020. április 2-án, míg a „CR szállítás II.” – ami a CR-ek újabb 40%-át érintette volna –, az M8 mérőfldkővel egyidőben, 2020. július 10. napjáig lett volna esedékes. Ezekre hivatkozva az alperes 2020. február 14. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy a szerződésben rögzített 40%-os mértékben a CR-eket megvalósította, majd 2020. július 10. napján küldött levelében azt jelezte a felperesnek, hogy az M7b mérőfldkövekben fejlesztett EVR rendszerhez kapcsolódóan megvalósításra kerültek a megrendelt CR-ek, melyek a korábbi CR szállítás I. során már elvégzett munkákkal együtt az elkészült CR-ekre eső vállalkozói díj 73%-át teszi ki. A felperes a teljesítésekre nem reagált.

[21] Az alperes az Infrastruktúra szállítás II. ütem „1. beüzemelési fázisához” a beüzemelési tervet 2019. augusztus 6-án küldte meg a felperes részére, aki a tervet véleményezte, majd 2019. augusztus 23-án elfogadta. Ezt követően az alperes megküldte a kérdéses beüzemelési fázisához tartozó teszteseteket, melyekre a felperes több esetben kért módosítást, illetve kiegészítést, melyek alapján a módosított tesztesetek v.02 verzióját az alperes 2019. december 3-án felperesnek megküldte. A felperes még egyetlen tesztesetre vonatkozó formai kiegészítést kért, aminek az alperes eleget tett, majd a kérésnek megfelelően átvezetett átvételi teszteseteket 2019. december 17-én átadta a felperesnek. Erre a teljesítésre a felperes már nem válaszolt.

[22] Az Infrastruktúra II. ütem „2. beüzemelési fázis” mérőföldkő teljesítése körében az alperes elkészítette és 2019. október 25-én átadta a felperesnek az Infrastruktúra II. ütem 2. beüzemelési fázisának Beüzemelési Tervét. A tervben az alperes bemutatta a 2. fázisban kiépítésben és konfigurációban teljessé váló infrastruktúra beüzemelési feladatait. A felperes a Beüzemelési Tervet véleményezte, majd a felperes szakmai állásfoglalásainak figyelembevételével módosított beüzemelési tervet 2019. november 15-én jóváhagyta.

[23] A Szerződés 5. sz. mellékletének 11. pontjában meghatározott, alperes által szállítandó RBT és BSTFK dokumentumokat alperes a szerződéses ütemterv szerinti időpontban, 2019. október 25-én a felperes részére átadta. A dokumentumokkal kapcsolatban a 2019. november 4-én megtartott projektvezetői értekezleten a felperes arról tájékoztatta az alperest, hogy az általa megbízott minőségbiztosító által tett észrevételeken felül nincs további kérése a dokumentumokkal kapcsolatban. A felperesi minőségbiztosító cég által készített jelentéseket a felperes 2019. november 11-én küldte meg alperes számára. A BSTFK-val kapcsolatban nem született minőségbiztosítói észrevétel, ezért az alperes ennek véglegesített (1.0) verzióját a felperesnek 2019. november 15-vel átadta. Az RBT-vel kapcsolatos, a minőségbiztosító cég által tett megjegyzések alapján alperes az RBT-t módosította és a módosított verziót 2019. november 15-vel a felperesnek átadta. A felperes a dokumentumok átvételi folyamatának lezárására irányuló alperesi felszólításokra nem reagált.

[24] Az alperes 2020. március 2-án arról tájékoztatta a felperest, hogy a fenti passzivitásait a szerződés 24.1.1. és 14.2. pontjai alapján a teljesítés elfogadásának tekinti, közölte, hogy az érintett fizetési mérőföldkövekre a szerződésben meghatározott vállalkozói díjra az „RBT, BSTFK dokumentumok leszállítása” mérőföldkő tekintetében 2020. január 21-én, az M7b_2 mérőföldkő kapcsán 2020. január 15-én, az „Infrastruktúra II. ütem beüzemelési fázis” mérőföldkő kapcsán 2020. január 14-én jogosulttá vált, és ezért igényt tart ezek tekintetében teljesítésigazolások kiállítására és a mérőföldkövek kifizetésére. Azt is közölte, hogy a felperes mulasztásaira és számlatartozásaira tekintettel az M7b_3 szoftver mérőföldkő és CR-ek telepítését nem hajtotta végre a felperes infrastruktúráján, valamint a mérőföldkőhöz kapcsolódó dokumentációkat nem adja át, hanem a Ptk. 6:139. § szerint visszatartási jogával él.

[25] A felperes 2020. április 27-én egy újabb, harmadik szakértőt bízott meg szakvélemény adásával az IVR alkalmassága tárgyában. A cég3 a szakvéleményt (a

továbbiakban: cég3 szakvélemény vélemény) 2020. május 20-ára készítette el, melyben az M7b_2 mérőföldkő szerinti szoftververziót vizsgálta.

[26] A felperes az IVR-t ért elmarasztaló szakértői álláspontokra hivatkozva 2020. május 25-én felszólító levelet küldött az alperesnek, amiben válaszokat, megoldásokat és javításokat várt a szakértői véleményekben feltárt hibás teljesítésekkel kapcsolatosan. A per tárgyát az itt felsorolt 39 hiba, hibajelenség képezi.

[27] Az alperes a 2020. június 10-én kelt válaszlevelében úgy nyilatkozott, hogy bizonyos hibák nem minősülnek hibának, másokat változáskezelés körébe utalt vagy pedig kijavított, más hibák, hibajelenségek esetében pedig azok konkretizálására hívta fel a felperest. Ennek megfelelően a felperes által a Redmine rendszerbe bevitt hibajegyeket feldolgozta, és azok státuszát a hibaelhárítás folyamatának megfelelően beállította.

[28] A felperes a 2002. június 16. napján kelt válaszlevelében elzárkózott attól, hogy „további fejtegetésekbe bocsátkozzon az igényelt információk és kijavítási munkák köréről”.

[29] Ezután az alperes még két alkalommal küldött levelet a felperesnek a hibajavítások állását érintő tájékoztatásokkal, valamint a nem beazonosítható hibák tekintetében már megfogalmazott kérdések kapcsán továbbra is válaszadást várt az alperestől.

[30] Mindezek után a felperes a 2020. augusztus 13-án kelt levelében a szerződéstől elállt, a még nem teljesített szolgáltatások tekintetében pedig a szerződést felmondta. A szerződésbontás indokaként a 2020. május 25-én kelt felszólító levelében foglalt hibákra utalt, melyek álláspontja szerint a szerződés szerinti célok elérésére nyilvánvalóan alkalmatlanná teszik az IVR-t. Állítása szerint az IVR hibás teljesítésével megszűnt a szerződés teljesítése iránti érdeke, ami, tekintettel arra, hogy az alperes a kérdéses felszólításnak nem tett eleget, a szerződéstől való elállási jog gyakorlását alapozza meg.

[31] Az alperes nem fogadta el a szerződés felbontását. 2021 januárjában – tehát már a jelen per folyamán – a felperes jelen keresetindítása nyomán szükségessé vált védekezés, és a viszonykereset megalapozása iránti érdekére hivatkozva arról értesítette a felperest, hogy a felperes infrastruktúráján található tesztrendszerre telepítette a szoftver azon verzióját, mely tartalmazza az elkészített M7b_3 mérőföldkő szerződés által rögzített terjedelmet, továbbá a 2020. augusztus végéig elkészült változtatási igényeket (CR) is, egyben adathordozókon is megküldte a mérőföldkő átadásához kapcsolódó dokumentumokat és állományokat, amelyeket – utalva arra, hogy továbbra is élni kíván a visszatartási jogával – jelszóval védett.

[32] A felperes a szerződés felbontására hivatkozva az adathordozókat visszaküldte az alperesnek.

[33] Az elsőfokú bíróság határozatának jogi indokolásában a felek között 2017. június 27-én létrejött, majd 2018. március 12-án, és 2019. május 8-án módosított szoftver és infrastruktúra fejlesztésére irányuló vállalkozási szerződés 12.5.2. pontja alapján kifejtette, hogy az nem zárja ki általánosságban az infrastruktúra szolgáltatás tekintetében az elállási jog gyakorlását. Megítélése szerint nem zárja ki a felperes elállási jogát az sem, hogy a szerződéskötést megelőző állapot a természetben nem állítható helyre, mivel a szolgáltatások célhoz kötöttsége miatti korlátozott felhasználhatóságot, és az avulásából eredő hátrányt közömbösnek tartotta. Az ebből eredő kockázatot az alperes a szerződés 12.5.2. pontjával vállalta, amelyben mindkét szolgáltatástípusra kifejezetten megengedett a felperes számára az elállási jog gyakorlása. Utalt a Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pontjára, 6:159. § (2) bekezdés b) pontjára, továbbá a szerződés 21.3. pontjában foglaltakra, és a felperes által érvényesített jog körében kifejtette, hogy az elállási jog gyakorlásának csak az egyik feltétele az alperes hibás teljesítése, ugyanis a szerződés 21.3. pontja további feltételt szab, amelynél fogva csak a kijavítás elmulasztása eredményezheti a szerződés felbontására vonatkozó jog gyakorlását. Ebből következően is a teljesítésnek a 2020. augusztus 13-án, azaz az elállás időpontjában fennálló állapotát kell vizsgálni a szerződés felbontásának indokoltsága tekintetében. Ezt meghaladóan a felperes által megjelölt minden egyes hibajelenség tekintetében az alábbi kérdéseket vizsgálta:

A) A hibának állított tény, jelenség közlése megfelelően megtörtént? [Ptk. 6:151. § (2) bekezdés; Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pont; Szerződés 21.3. pont]

B) A megfelelően közölt tény, jelenség jogi értelemben hibának minősül? [Ptk. 6:123. § (1) bekezdés].

C) Ha a jelenség hibának minősül, akkor az azzal kapcsolatos szolgáltatás teljesítése esedékes volt a hibajavításra való felszólításkor? [Ptk. 6:123. § (1) bekezdés; Ptk. 6:151. § (2) bekezdés]

D) A hiba az alperes hibás teljesítésének eredménye? [Ptk. 6:157. §]

E) Ha az alperes hibás teljesítése megállapítható, az alperes kijavította a hibát a felperes által megszabott határidő alatt? [Ptk. 6:151. § (2) bekezdés; Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pont; Szerződés 21.3. pont]

[34] Az A) ponttal kapcsolatban – utalva a felperes által érvényesített jogra – kifejtette, hogy az elállási jog közös kiindulási alapja a hiba közlése a javításra való felhívással, határidő tűzésével. Ekörben jelentőséget tulajdonított a Ptk. 6:62. §-a szerinti együttműködési és tájékoztatási kötelezettségnek, és rögzítette, hogy a hiba közlésének alkalmasnak kell lennie arra, hogy azt a kötelezett további információ nélkül értelmezni tudja, és képes legyen a hiba azonosítására és reprodukálására a javítás érdekében. Megállapította, hogy a felperes 2020. május 25-én kelt felszólító levele megfelel a Ptk. 6:151. § (2) bekezdésének és a Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pontjában rögzítetteknek. Kiemelte, hogy a hibaközlés postai úton, és nem az erre a célra rögzített alkalmazásban történt, továbbá a levélben jelzett hibáknak csak egy részét vitte be a felperes a Redmine szoftverbe, amely éppen a hibaközlés pontosságát és reprodukálhatóságát szolgálta a felek közötti kommunikációban. Az alperes a 2020. június 10-i válaszlevelében számos olyan hibát megjelölt, amelyet elégtelennek, homályosnak tartott, és a javítás megkezdéséhez további

pontosítást kért a felperestől, aki azt végül kifejezetten megtagadta a 2020. június 16-i levelében. Megítélése szerint szakkérdésnek minősül annak megítélése, hogy az alperesnek a pontosítás iránti igényei indokoltak voltak-e vagy a hibajavítás a rendelkezésre álló adatok alapján elvárható volt.

[35] A B) pontban rögzített kérdéssel összefüggésben utalt a Ptk. 6:123. § (1) bekezdésére, és ebben a körben értékelte az alperes azon védekezését is, hogy az állított hiba a jellegénél fogva nem értelmezhető a szolgáltatás minőségi jellemzőjeként, vagy a jelenség azért nem hiba, mert a felperes félreértése, a hibás tesztelés eredménye, vagy olyan elvárás, ami nem esik a szerződés hatálya alá, hanem pl. változáskezelés körében értékelendő. Megállapította, hogy mindezen kérdések szakkérdésnek minősülnek.

[36] A C) pont vonatkozásában kiemelte, hogy az a teljesítés tárgya az IVR informatikai rendszer, ami a szolgáltatás teljesítésének oszthatatlanságát követelhetné meg, azonban a felek a szerződésben ettől eltértek és a teljesítést megbontották, mérföldkövekre tagolták, amelyekhez külön teljesítési határidőt, egyedi átadás-átvételeket és vállalkozási díjfizetést is rendeltek. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 6:123. §-ában foglaltakra is figyelemmel jelen esetben a teljesítés alatt nem az IVR éles üzemének elindulását kell érteni, hanem az adott mérföldkő teljesítését, amellyel szemben támasztott minőségi elvárások nem voltak vitások a felek között.

[37] A D) ponttal összefüggésben a Ptk. 6:157. § (1) bekezdéséből kiindulva jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes a szerződéskötés időpontjában ismerte-e vagy ismernie kellett-e a hibát. Ezzel összefüggésben döntő jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a felperesnek milyen kompetenciája van a perbeli műszaki informatikai jellegű hibák felismerésében. Ekörben – utalva a szerződés 9.5.6., 9.5.7., 17.4., 17.5., továbbá 15.1. pontjában foglaltakra – kifejtette, hogy a felperes nemcsak vállalta a szakmai közreműködést a szerződés teljesítésében, de az ehhez szükséges tárgyi és személyi feltételekkel is rendelkeznie kellett, hiszen a jogszabály alapján köteles volt több, a saját, illetőleg az általa felügyelt önálló bírósági végrehajtók hatáskörébe tartozó feladatok megvalósítását biztosító informatikai rendszert fejleszteni, fenntartani, működtetni. Amennyiben a felperes nem rendelkezett volna a megfelelő humán erőforrással a szerződés teljesítéséhez, azt külső szakértő bevonásával pótolhatta a projekt közérdekűsége, mérete és magas költsége okán. Leszögezte, hogy a felperes a hibás teljesítés bizonyítására több szakértőt is igénybe vett, továbbá a teljesítéshez is igénybe vett külső szakmai segítséget, amelyből azt a következtetést vont le, hogy a felperes az alperessel egyenértékű, szakmailag a legmagasabb szinten felkészült szakértői szintű ismerettel és tudással rendelkezik, ezért a hiba felismerését is ebből kiindulva kell megítélni.

[38] Az E) pontot illetően rögzítette, hogy ha a felperes által megjelölt tény vagy jelenség hibaként azonosítható és az az alperesi hibás teljesítésnek minősül, ebben az esetben a szakértőnek kell megállapítania azt, hogy a hiba a szerződésbontás napján, azaz 2020. augusztus 13-án fennállt-e. A felmerülő kérdések megválaszolására a perben kirendelt szakértő3 szakértő véleményét és azok kiegészítését vette figyelembe azzal, hogy a szakértőt

személyesen is meghallgatta, és a szakértői véleményt aggálytalannak tartotta. Mellőzte szakértőtől a kirendelt szakértővel való együttes meghallgatását, mert a felperesi bizonyítási indítvány elkészült, továbbá a kirendelt szakértő véleményét aggálytalannak tartotta, ezért nem volt szükség a korábbi szakvéleményekkel ütköztetni. Végül rámutatott arra, hogy kivételesen jutott el odáig a bizonyítás, miszerint a bíróságnak a hiba műszaki szempontú értékelését kellett figyelembe vennie, de ezekben az esetekben sem szakértőtől, hanem a másik két szakértő cég álláspontjával került szembe a kirendelt szakértő véleménye.

[39] Az IVR általános koncepcionális hibái körében a vastagkliensre épülő technológiával összefüggésben megalapozottnak tekintette az alperesnek azon védekezését, hogy a kérdéses probléma értelmezéséhez, a hiba azonosításához a felperes által megfogalmazott leírás nem kellő részletezettségű, figyelemmel a kirendelt szakértő véleményében foglaltakra, amelynek értelmében az alperes által megjelölt kérdések megválaszolása – miszerint konkretizálni szükséges, hogy mely modulok, mely funkciói nem képesek kiszolgálni a követelményeket és nem egyértelmű az sem, hogy a felperes mit ért megfelelő funkcionalitás alatt – szükséges volt a felperes által állított hiba javításához. Megállapította, hogy a felperes a válaszadást megtagadta a 6/A/20. alatt csatolt levelében, amely kizárja az alperes hibajavítási kötelezettségét a Ptk. 6:150. § (2) bekezdés értelmében. A szakvélemény alapján kifejtette, hogy a felek együttműködésében hogyan alakult ki a kifogásolt rendszerarchitektúra koncepciója: az IVR rendszer koncepcióját az alperes dolgozta ki 2017. november 17-én kelt Rendszer követelmény specifikáció alapján; a Fizikai Rendszerterv 2018. április 3-án definiálta, hogy az IVR Kari kliens és az IVR adminisztrátori kliens vastagkliens lesz; a 2018. május 18-ai Logikai Rendszerterv szerint vegyesen használnak vékony és vastag klienseket. Ugyan a dokumentumokat az alperes készítette, azonban azok változásjegyzéke alapján mindegyik esetben történt egyeztetés a tartalomról. Megítélése szerint a felperes számára 2017. november 17-én már bizonyossá vált, hogy az IVR infrastruktúrája vastagkliensen alapuló technológiával valósul meg. Rámutatott a 2018. március 12-ei, majd a 2019. május 8-ai szerződésmódosításokra és megállapította, hogy a felperes a szerződéskötéskor tudta, hogy az IVR infrastruktúrája vastagklienst is magába foglaló architektúrával valósul meg, ennél fogva az architektúra megválasztása a Ptk. 6:157. § (1) bekezdése értelmében nem minősül az alperes hibás teljesítésének. Mindezen megállapítás szükségtelenné tette azon felperesi állítás műszaki megalapozottságának vizsgálatát is, hogy az IVR-hez választott architektúra rendszerüzemeltetési, -fejlesztési, és -biztonsági okokból nem felel meg a Ptk. 6:123. § b) pontjában és a szerződésben rögzített követelményeknek.

[40] A túlméretezett hardver hibával összefüggésben a szakértő véleménye alapján megállapította, hogy az IVR rendszer egy rendkívül komplex informatikai rendszer, amelynek a hardver és a szoftver elemei együtt valósítják meg az elvárt funkcionális és nem funkcionális követelményeket. A műszaki leírás 185 különböző követelményt fogalmazott meg az elvárt infrastruktúrával kapcsolatban. Ebből kiindulva nehezen értelmezhető, hogy mi lenne az a nem bonyolult infrastruktúra kiépítés, ami teljesíti az összes, a műszaki leírásban megfogalmazott követelményt. Tételelesen fel kellene sorolni, hogy melyik az a követelményrendszer a fizikai infrastruktúra tervben, amely nem a szerződés mellékletét képező műszaki leírásból ered, hanem az alperes feleslegesen, a szükségesnél bonyolultabb módon állította össze. Tehát ekörben az alperes által megjelölt kérdés megválaszolása a rendszer hibájának reprodukálható azonosításához szükséges. Megállapította, hogy a probléma pontosításával a felperesnek kellett elől járnia, ennek megtagadása kizárja az

alperes hibajavítási kötelezettségét a Ptk. 6:150. § (2) bekezdése értelmében. Ekörben a szalagos egységgel kapcsolatos állítást a szakértői véleményre figyelemmel vizsgálta. Hangsúlyozta, hogy a szerződés mellékletét képező műszaki leírás nem írja elő, hogy a rendszerhez Magyarországon kell szakértelmet találni, csupán gyártói támogatást kíván meg. A szakértőnek bemutatott munkalapon a szalagos mentőegység beszerelését végző szakemberek neve magyar, ezért nem helytálló az a kijelentés, hogy ahhoz csak külföldön lehet szakembert biztosítani. A szakértőnek bemutatott e-mail üzenetváltás alapján az alperes képviselője konzultált a beszerzendő szalagos egység típusa kapcsán a felperessel, és a felperes választotta ki a típust. A szalagos mentőegység alkalmazása nem ellentétes a szerződésbeli követelményekkel, ezért nem lehet ellentétes a Ptk. 6:123. § (1) bekezdés a) pontjával sem.

[41] A túlárázott hardver problémával összefüggésben megállapította, hogy a felperes jogszabályi rendelkezés felhívásával, de a törvényi tényállás megfelelő körülírásával sem konkretizálta, hogy a részegységek túlárázása melyik szerződési vagy törvényi minőségi elvárás megsértését jelenti. Kifejtette, hogy a hardvereszközök ára és esetleges túlárázása a szolgáltatásnak a Ptk. 6:123 § (1) bekezdése körében nem értelmezhető, ezért a felperes tévesen peresítette az infrastruktúra eszközök túlárázását a Ptk. hibás teljesítésre vonatkozó szabályai alapján.

[42] A célszerűtlen időpontban beszerzett hardverekre vonatkozó hibával összefüggésben rámutatott arra, hogy a felperesnek az cég3 szakvélemény szakvéleményre és az egyesített szakvéleményre alapított kifogását a Ptk. 6:123. § (1) bekezdés b) pontja alapján kell vizsgálni. Az alperesi védekezés és a kirendelt szakértő véleménye alapján megállapította, hogy az Infrastruktúra I. üteme kapcsán a felperes ajánlatkérésének 3. pontja határozta meg egyértelműen a felperes által a beszerzés tekintetében elvárt határidőt 2018. május 11-ben. Az Infrastruktúra II. ütemében szereplő eszközök szállítási határidejét szintén a felperes határozta meg 2019. szeptember 1-ben. Ennélfogva a szerződés a felek megállapodásának eredményeképpen határozta meg az időpontokat, nem az alperes egyoldalú döntéseként. Összességében megállapította, hogy a kifogásolt infrastruktúra-beszerzés ütemezése az infrastruktúra fejlesztést tartalmazó 2018. március 12-i és 2019. május 8-i szerződésmódosítások tárgya volt, ennél fogva az infrastruktúra-beszerzés ütemezésének a hibáját, célszerűtlenségét a szerződéskötéskor fel kellett ismernie a felperesnek, amely kizárja az alperes hibás teljesítését a Ptk. 6:157. § (1) bekezdése értelmében. Ez a következtetés egyben szükségtelenné tette azon kérdés vizsgálatát, hogy az infrastruktúra hardver elemeinek beszerzését valóban célszerűtlenül ütemezte-e az alperes.

[43] A felhasználói környezet megfelelőségével kapcsolatban a szakvélemény értelmében kifejtette, hogy a 2018. április 3-ai felhasználói rendszerterv ismertette a vastagkliens és vékonykliens képernyő típusait, ezen a felhasználói felület tanulmányozásra alkalmas formában látható; a rendszer 2018. április 20-i bemutatása során az alperes a felhasználói felületet működés közben mutatta be, majd 2018. július 20-án az M7a fejlesztési dokumentációban átadta egyeztetésre a hetedik mérföldkőhöz kapcsolódó felhasználói felületeket. Mindebből annak megállapítása is következik, hogy a felperes legkésőbb 2018. áprilisában birtokában volt az IVR rendszerben alkalmazott kliensek főképernyő típusainak, a felhasználói felületeket közvetlenül tanulmányozhatta, tehát a felperes a szerződés 2019.

május 8-ai megkötésekor már ismerte a felhasználói felületeket, ezért annak hibáit a szerződéskötéskor fel kellett ismernie, ennél fogva a felperes által ekörben megjelölt hibák nem minősülnek az alperes hibás teljesítésének a Ptk. 6:157 § (1) bekezdése értelmében. Ez a következtetés egyben szükségtelenné teszi a felperesnek az IVR felhasználói felületeinek alkalmatlanságával kapcsolatos állításainak szakmai értékelését.

[44] A forráskód hibájával kapcsolatban a szakvéleményből kiindulva megállapította, hogy pusztán statisztikai duplikátum kimutatásból nem lehet egyértelmű kijelentést tenni arra vonatkozóan, hogy az akadálya-e az IVR későbbi fejlesztésének. A forráskód hiányosságaival kapcsolatos felperesi álláspont szakmai megalapozottságát a szakvélemény szintén cáfolta és olyan további költséges bizonyítás szükségességét rögzítette, amelyre a felperes nem tett indítványt. A felperes igénye ekörben tehát bizonyítatlanság miatt megalapozatlan.

[45] A szakértői vélemény alapján az oktatási anyagokkal kapcsolatos hibás teljesítés vonatkozásában rögzítette, hogy ekörben előfeltétel a szolgáltatás teljesítése. Utalt a szerződés 13.1. pontjában foglaltakra és rögzítette, hogy – mivel a felperes 2020. május 25-ei felszólításáig az IVR éles üzeme nem indult meg – a felperes hibás teljesítés miatti igénye ekörben idő előtti, ezért megalapozatlan. Ugyanakkor az előzetes szerződésszegés tényét sem tudta megállapítani, mivel a felperes nem hivatkozott olyan körülményre, amely alapján az oktatási anyagok aktuális készültségi állapotából nyilvánvalóan lehetne következtetni arra, hogy ennek a szolgáltatásnak a teljesítése az esedékességgel is hibás lesz.

[46] Az általános rendszersebesség hibájával kapcsolatban utalt arra, hogy az alperes az F/8 alatt csatolt 2020. június 10-ei válaszlevelében további információt kért a hibajelenség kivizsgálásához és a hiba azonosításához, mivel a felperes által megjelöltek nem voltak részletesek. A szakértői vélemény értelmében megállapította, hogy az alperes által ekörben rögzített információkérés és a kérdések megválaszolása szükséges volt az IVR rendszer hibájának reprodukálható azonosításához. Mivel a felperes megtagadta a válaszadást az alperes kérdéseire, ez kizárja az alperes hibajavítási kötelezettségét a Ptk. 6:150. § (2) bekezdése értelmében. Mindez egyben szükségtelenné tette az IVR tesztelését az általános rendszersebesség hibája körében.

[47] A rendszerstabilitással összefüggésben az alperes szintén további információt kért a hibajelenség kivizsgálásához és azonosításához, mivel a felperes által megfogalmazottak nem voltak kellő részletezettségűek. A szakértő ekörben is azt állapította meg, hogy az alperes által a felpereshez intézett kérdések megválaszolása szükségesek a rendszer stabilitási hiba reprodukálható azonosításához. Mivel a felperes megtagadta a válaszadást, ez szintén kizárja az alperes hibajavítási kötelezettségének a Ptk. 6:150. § (2) bekezdése értelmében. Ekörben is rögzítette, hogy szükségtelen volt az IVR tesztelése, hiszen a tesztelés esetén is a bizonyítatlanság következményeit kellett volna levonni a később kifejtettek szerint.

[48] A biztonsággal kapcsolatban kifejtett hibák vonatkozásában rámutatott az alperes védekezésében foglaltakra, miszerint a felperes nem adta meg, hogy a műszaki leírás 2.3.1. pontjában rögzített szállítandó IVR biztonsági követelményei közül konkrétan melyik követelménnyel kapcsolatban, milyen hibát vagy hiányosságot állít a felperes. Rögzítette, hogy az alperesnek ezen védekezése csak a Ptk. 6:123. § (1) bekezdés a) pontja szerinti értékelést teszi szükségteenné, de nem zárja ki annak vizsgálatát, hogy az IVR biztonsága a Ptk. 6:123. § (1) bekezdés b) pontja értelmében megfelel-e a szakági normáknak. A szakvélemény alapján megállapította, hogy az EVR és az alrendszerek biztonsági vizsgálata 2020. október 8. és október 29. napja között, a Kari rendszerek sérülékenységi vizsgálata 2021. június 14. és július 2. között, míg a rendszer sérülékenységi tesztek végrehajtása 2020. május 27-re volt ütemezve. A tesztek közül a rendszersérülékenységi tesztek végrehajtása vált esedékesé az elállás napjáig, de a tesztet a felek nem végezték el, mert az együttműködésük addigra megszűnt. Megállapította, hogy az IVR biztonsági követelményeinek teljesülését a felperes a szerződésben ütemezett teljesítési határidő előtt kérte számon, ezért mivel a Ptk. 6:123. § (1) bekezdés szerinti minősítés előfeltétele a szolgáltatás teljesítése, a hibás teljesítés állítása idő előtti. Rögzítette továbbá, hogy a szakvélemény értelmében az IVR szoftver biztonsági terveit az alperes átadta a felperesnek, aki ezt elfogadta és véleményezte 2018. április 3-án. A felperes tehát az IVR-hez tervezett rendszerbiztonsági követelményekkel és megoldásokkal a szerződés 2019. május 8-ai megkötésekor tisztában volt, annak hibáit a szerződéskötéskor fel kellett ismernie, ezért a felperesi kifogásokat nem lehet a Ptk. 6:157. § (1) bekezdésnek megfelelően alperes hibás teljesítéseként értékelni. Az előzetes szerződésszegés körében kifejtette, hogy az IVR vastagkliens architektúrája nem fokozott biztonsági kockázatot, hanem más jellegű biztonsági kockázatot jelent, amit azonban a rendszerhez kidolgozott biztonsági tervek figyelembe vettek a 2018. július 10-ei részletes fizikai infrastruktúra tervdokumentumban. A szakértő abban is cáfolta a felperest, hogy az alperes csak a túlterheléses támadásokra készítette fel az IVR rendszert, mivel megállapította, hogy a felek aláírásával elfogadott dokumentumok alapján a rendszernek nem kellett megfelelnie az NIST SP800-53 szabványnak sem az elállás napján, sem az éles rendszerre vonatkozóan. Kifejtette azt is, hogy abból, hogy a rendszer nem elégíti ki a megjelölt szabványban foglalt követelményeket még nem következik az, hogy az az Ibtv. követelményeinek sem felel meg. Következésképpen a biztonsági elvárások részleges készültsége mellett nem lehet az IVR biztonságával kapcsolatos olyan mérvű hibákról beszélni, amelyek nyilvánvalóvá tennék, hogy a rendszer az élesüzem megindulásakor is hibás lesz. Ezt kizárja a szakértőnek azon álláspontja is, hogy az élesüzemig az esetleges biztonsági hibák javíthatók.

[49] A szoftver funkcionális hibáival összefüggésben rögzítette, hogy azok azon hibajelenségek, amelyeket az IVR a pert megelőző szakértői eljárásokban lefolytatott tesztelése produkált. Ekörben a sablon megjelenítésével, a dokumentum javításával, a számla szerkesztésével, a küldemények sikertelen postázásával és a sikertelen kézbesítéssel kapcsolatos hibák kapcsán a szakértői vélemény alapján rögzítette, hogy szükséges volt az alperes által kért információk megválaszolása a hiba javításához. Mivel a felperes megtagadta a válaszadást, ezért az alperes hibajavítási kötelezettségszegését a Ptk. 6:150. § (2) bekezdése értelmében nem lehet megállapítani. A további hibák kapcsán jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes díjtartozására tekintettel az alperes a Ptk. 6:139. § szerinti visszatartási jogával élt az M7b_3 szoftververzió tekintetében és a szoftverhez való hozzáférést korlátozta. A felperes ugyanis 2020. március 2-án jelentette be a felperesnek az M7b_3 szoftvermérőföldkö teljesítését és a szolgáltatás visszatartását. A felperes ezt követően 2 hónappal később, 2020. május 25-én szólította fel az alperest az M7a - M7b_2 mérőföldkövek

hibáinak kijavítására. A felhívás időpontjában az ellenszolgáltatás teljesítésével késedelembe eső felperes nem számíthatott arra, hogy teljesítése nélkül a korábbi szoftververziókban rögzített hibák javításáról meggyőződhet. A jogosult késedelme a Ptk. 6:156. § értelmében az alperes egyidejű késedelmét kizárja, ezért az alperes nem esett késedelembe azért, hogy a hibák javítását tartalmazó M7b_3 szoftververziót nem tette hozzáférhetővé a felperes számára. Ugyanakkor a felperes bizonyíthatta a perben az alperesnek a hibajavítási kötelezettségének elmulasztását az M7b_3 szoftververzió tesztelésével és vizsgálatával.

[50] Azon alperesi állítást, hogy a felperes által megjelölt bizonyos jelenségek nem minősülnek hibának vagy hibák ugyan, de azok az elállás időpontjára javítása kerültek, szakértői bizonyítás útján lehetett megvizsgálni a szoftver tesztelése útján. Azonban az IVR kérdéses verziójának tesztelése meghiúsult, mivel a felperesnél 2021. október 12-én a légkondicionáló berendezések leállása miatti túlmelegedés következtében a rendszert leállították. A szakértő 2021. november 19-én az eszközök megvizsgálását követően számos eszköz meghibásodását észlelte, majd azt állapította meg, hogy a túlmelegedés miatti meghibásodások okán a 2020. augusztus 13-ai időállapot szerinti IVR nem állítható helyre, ezért a kirendelő végzésben rögzített kérdések nagyobb részét nem tudja megválaszolni. A bíróság felhívására a felperes úgy nyilatkozott, hogy nem járul hozzá az IVR rendszer alperes fejlesztői rendszerében való vizsgálatához és a tesztelést a székhelyén telepített infrastruktúrán tartja szükségesnek elvégezni, egyben a hardver meghibásodásának okát az alperes mulasztásában látta. Az alperes nem ellenezte az IVR saját fejlesztői környezetben való tesztelését, egyben vitatta, hogy a szervertermi havária az ő mulasztása miatt következett be figyelemmel arra, hogy a felek közötti szerződés a felperes 2020. augusztus 13-i nyilatkozatával megszűnt. Ezt követően a bíróság felhívta a felperest, hogy határidőn belül biztosítsa az IVR rendszer felperesi székhelyen való tesztelését. A szakértő 2022. március 25-én szemlét tartott a felperesi szerverteremben, de az IVR vizsgálatát nem tudta elvégezni, mert a rendszer nem volt működőképes állapotban. Megállapította, hogy a felperes valós erőfeszítéseket tett az IVR tesztelésének előkészítésére, amit azonban megakasztott a telepítési kézikönyv hiánya. Az alperes a telepítési útmutatót ezt követően csatolta, azonban megjegyezte, hogy a felperesi IVR-re vizsgálandó szoftververziót már jóval korábban feltelepítette.

[51] A szakértői vélemény újabb kiegészítésében a szakértő kifejtette, hogy a felperes által bemutatott elektronikus végrehajtói rendszer a bejelentkezéskor „nincs szerverkapcsolat” hibajelzést adott, ezért a szükséges vizsgálatokat nem lehetett elvégezni. Megállapította, hogy a felperes igazolható módon végzett olyan munkálatokat, amely a túlmelegedésből adódó meghibásodás helyreállítására irányult, a helyszíni szemle időpontjában azonban nem volt lehetséges az IVR rendszerbe való bejelentkezés szerverhiba miatt, így a tesztelés nem volt lefolytatható. Véleményét akként pontosította, hogy a szakértői vizsgálatok előtt bekövetkezett túlmelegedés alatt a szakértői véleményben megjelölt adattárolók sérültek és azok nem kerültek kicserélésre, kijavításra. Rámutatott, hogy az adattárolók kicserélése vagy kijavítása szükséges, de nem elégséges feltétele a tesztelésnek, mert a hibás adattárolók esetén a futtatáshoz szükséges virtuális szerverek nem állnak rendelkezésre. Azonban a műszakilag helyreállított adattárolók esetén is szükség van az infrastruktúra nem hardveres részének helyreállítására. Ide tartozik a szerverek, tanúsítványok, adatbázisok helyreállítása. Kifejtette, hogy a virtuális gépek futtatható állapotba hozatala része a műszaki helyreállításnak, de nem elégséges feltétele annak. A

szakértő végső konklúziója szerint a felperes nem tett eleget a vizsgálat időpontjáig az IVR meghibásodást megelőző műszaki állapotba való helyreállításának, ezért a rendszer tesztelése nem folytatható le.

[52] Összességében megállapította a szakvélemény alapján, hogy a szakértő nem tudta elvégezni az IVR vizsgálatát, nem tudott meggyőződni arról, hogy a vizsgálandó 27 funkcionális hiba fennállott, illetőleg azok fennmaradtak-e az elállás napján az IVR M7b_3 szoftver verziójában. A bíróság a szakvélemény pontosításából aggálytalanul megállapította, hogy a tesztelés azért nem lehetséges, mert a felperes nem állította vissza a neki szabott határidő alatt az IVR meghibásodás előtti állapotát. Kifejtette, hogy a bizonyítás sikertelenségéhez vezető történések során folyamatosan merültek fel olyan különös körülmények, amelyek az IVR alperesi teljesítését és annak ellenőrzését gátolták: a szerverterembe való vízbetörés, majd több mint 3 hónapig eltartó hálózati hiba akadályozta az IVR üzemeltetését és teljesítését, amely hibát csak akkor hárította el a felperes, amikor az IVR saját érdekében való szakértői tesztelése szükségessé vált. Ezt követően hibásodott meg a hűtőrendszer az igazságügyi szakértő kirendelését megelőzően. A felperes attól is elzárkózott, hogy a szakértő az alperes fejlesztői környezetében végezze a tesztelést és az IVR tesztelhető állapotának visszaállításáról közel egy évig nem gondoskodott. Mindezen körülményeket alapos okként értékelte a bizonyítatlanság következményeinek levonásához.

[53] Ezt meghaladóan azonban a szakvélemény alapján megállapította, hogy a kérdéses 27 hiba az IVR rendszer működtetése során mutatkozó, ún. funkcionális hiba, amelyek súlya együttesen is eltörpül azon hibák mellett, amelyet a felperes az IVR koncepcionális hibáiként határozott meg, a szóban forgó hibák mennyisége és jellege nem szokatlan mértékű, maximum tíz százalékra tehető. Minderre figyelemmel a kérdéses 27 hiba együttesen is csak az IVR jelentéktelen hibáját eredményezi, ami miatt elállási jog nem gyakorolható kellékszavatossági jogként a Ptk. 6:159. § (3) bekezdése és a szerződés 12.5.2 pont b) pontja értelmében sem. De ez a mértékű hibás teljesítés előzetes szerződésszegésként sem értékelhető a Ptk. 6:151. § (2) bekezdése szerint, mert a hibák csekély erőforrás igénytel javíthatóak, így e hibák tényéből nem következik nyilvánvalóan, hogy az éles üzemű IVR hibás lesz.

[54] Összességében megállapította, hogy a felperes által állított koncepcionális, továbbá funkcionális hibákat túlnyomórészt nem lehetett az alperes hibás teljesítésének tekinteni, a fennmaradó 27 funkcionális hiba pedig a rendszerhez viszonyítottan jelentéktelen és javítható, ezért nem adnak alapot a szerződés felbontására, ugyanakkor a hibák fennállása bizonyítatlan is. Minderre figyelemmel a felperes elállási jogát sem a Ptk. 6:159. § (2) bekezdés b) pontja, sem a Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pontja nem alapozza meg, ezért a vállalkozási díjnak a Ptk. 6:212. § (3) bekezdésére alapított visszakövetelése is megalapozatlan, ezért a keresetet elutasította.

[55] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján döntött és az ügyvédi munkadíjat az 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdés c) pontja alapján

állapította meg a 2.881.000.000 forintos pertárgyértékre számítottan, figyelemmel az áfafizetési kötelezettségre is.

[56] A felperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének való helytadást, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Amennyiben a fellebbezési kérelmeknek az ítéltábla nem ad helyt, ebben az esetben a perköltség bruttó 5.000.000 forintra mérséklését kérte az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján. Kérte továbbá az alperes másodfokú perköltségeiben való marasztalását. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jogi és eljárásjogi értelemben megalapozatlan, mivel tévesen állapította meg a tényállást, téves jogi következtetéseket vont le az anyagi jogszabályok és a bírói gyakorlat figyelmen kívül hagyása okán, és a bizonyítással kapcsolatos eljárási szabályokat megsértette.

[57] Utalva a bírósági végrehajtásról szóló törvény 1. §-ára és a 253/I. §-ban foglaltakra hangsúlyozta, hogy az Integrált Végrehajtói Rendszer megvalósítása a felperes törvényi kötelezettsége volt, amelyet az elsőfokú bíróság nem megfelelő súllyal értékelt arra is figyelemmel, hogy az informatikai beruházás nem egy átlagos, az üzleti életben szokásos fejlesztés volt, hanem az igazságszolgáltatás egészének működését befolyásoló projekt.

[58] Megítélése szerint az együttműködés során elvárható szakértelem tekintetében téves az elsőfokú bíróság álláspontja. A kialakult joggyakorlat értelmében a megrendelőtől nem várható el ugyanaz a szakmai ismeret, mint a vállalkozótól, hiszen éppen azért állapodott meg a vállalkozóval, mert a kérdéses eredményt nem tudja maga megvalósítani. Ennek következtében a megrendelő és a vállalkozó között mindig fellelhető az információs aszimmetria a vállalkozás tárgyának megvalósítása körében. A vállalkozási szerződés 6.1. pontjából és a szerződés egyéb rendelkezéseiből kiindulva kifejtette, hogy még abban az esetben is, hogyha a felperes bizonyos szintű szakértelmet biztosít a saját részéről, az a szolgáltatás természetére tekintettel nem érhet fel az alperes szakértelmével. Mindennek a felek teljesítéshez fűződő érdekében, továbbá a hiba bejelentésében és a bejelentés módja tekintetében is jelentősége van. Ezzel összefüggésben a vállalkozási szerződés 33.1. pontjában foglaltakra utalással kifejtette, hogy a Redmine rendszer, mint a felek közötti kommunikációs csatorna nem azonos a szerződéses jognyilatkozatok megfelelő megtételének módjával. Rögzítette, hogy az elállási nyilatkozatot megelőző F/7. sorszám alatt csatolt felszólításával szerződésszerűen járt el, amellyel összefüggésben utalt a Ptk. 6:165. § (1) bekezdésére, továbbá az I. számú Polgári Gazdasági Elvi Döntés IV. pontjában foglalt – a hiba közlésére vonatkozó – jogelvre. Ezek alapján téves a pusztán formai szempontokon alapuló ítéleti megközelítés a hibák megjelölése tekintetében arra is figyelemmel, hogy a hiba bejelentésével kapcsolatos közléseket a Ptk. 6:8. §-ában rögzítetteknek megfelelően kell értelmezni. Mindebből következően állította, hogy az F/7 alatti felszólító levelében a bírói gyakorlatnak megfelelően, szakértői véleményekre alapítottan, egyértelműen nyilatkozott az alperesi hibás teljesítés körében. Hangsúlyozta, hogy mind a felperes F/7 sorszámú, mind az alperes F/8 sorszámú nyilatkozatai tekintetében irányadó a Ptk. 6:86. § (1) bekezdése, amely szerint azokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni. Az F/8 sorszámú alperesi választ megvizsgálva megállapítható, hogy az alperes formailag és nem tartalmilag kifogásolta a hibákat, és olyan kérdéskörben értetlenkedett, amely igazságügyi szakértői

véleményeken alapul. Az alperesi válasz semmilyen együttműködési szándékot nem mutatott, nem nevezte meg, hogy mely hibát nem tart hibának, és alaptalanul hivatkozott a hibajelenségek túl általános megfogalmazására. Minderre figyelemmel megítélése szerint az elállási jogát az F/5 alatti szakvélemény alapján megalapozottan gyakorolta, különös tekintettel az 1/2012. PK vélemény 1. és 15. pontjára.

[59] Megítélése szerint az F/5. sorszám alatt csatolt (szakértő2/szakértő1) igazságügyi szakértői véleménnyel összefüggésben az elsőfokú bíróság a Pp. 317. §-ába ütközően nem gyakorolta az anyagi pervezetést. Kifejtette, hogy az F/5 alatt csatolt szakvélemény az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) 17. §-a alapján elrendelt előzetes bizonyítás során beszerzett szakértői vélemény, amely a Pp. 306. § szerinti más eljárásban kirendelt szakértői véleménynek minősül. Kiemelte, hogy a Pp. 306. § (4) bekezdése megtiltja, hogy a bizonyító fél ugyanazon szakkérdés tekintetében párhuzamosan más módon alkalmazott szakértővel bizonyítson. A peradatok szerint a 2021. augusztus 27-én tartott tárgyaláson (35. sorszámú jegyzőkönyv) a bíróság a Pp. 317. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelően nem gyakorolta a pervezetést annak ellenére, hogy a felperes másodlagosan azt kérte, hogy ha a kérdéses körben a bíróságnak a szakvéleménnyel szemben aggályai vannak, úgy másodlagosan rendeljen ki igazságügyi szakértőt. Hangsúlyozta, hogy az adott tárgyalási napon az alperes nem nyilatkozott az F/5 szerinti szakértői vélemény mellőzéséről. Megítélése szerint amennyiben a bíróság az egyéb eljárásban beszerzett szakvéleményt aggályosnak tartotta a Pp. 316. §-a alapján, úgy azt a 317. §-a szerinti pervezetés során értékelnie kellett volna. Álláspontja szerint a pervezetés hiányát nem lehet pótolni, különösen nem lehet pótolni azt, hogy nincs információ arról, hogy miért tartotta a bíróság az F/5. alatt csatolt igazságügyi szakvéleményt aggályosnak. Hangsúlyozta, hogy az aggályosság esetére, másodlagosan tett indítványt a szakértői bizonyításra, ezért a pervezetés nem volt mellőzhető. Ennek következményeként olyan szakértő járt el, aki közvetlenül nem is tesztelte a beszerzés tárgyát képező rendszert, azzal kapcsolatosan közvetlen tapasztalatai nem voltak. Megítélése szerint az eljárásjogi szabálysértés a per érdemére kihatóan valósult meg, miután olyan szakvéleményre alapította az elsőfokú bíróság az ítéletét, amelyet nem lehetett volna beszerezni. Ennélfogva álláspontja szerint az ítélet hatályon kívül helyezésének van helye.

[60] Az elállás további jogszabályi megalapozottsága körében hivatkozott a Ptk. 6:171. §-ában foglaltakra, és hangsúlyozta, hogy az elállás a jótállás szabályai alapján is megilleti a felperest. Rögzítette továbbá, hogy ebben az esetben a bizonyítási teher is megfordul.

[61] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítéletben a felperest iratellenesen hamis színben tünteti fel, és valamennyi rögzített tényt az alperes javára értékelt. Hangsúlyozta, hogy a per tárgyát képező IVR rendszer olyan szoftver, amivel országos szinten több száz végrehajtó közhatalmat gyakorol és ennek létrehozása törvényi kötelezettség, az alapvető funkciók törvényi szinten szabályozottak a Vht. 253/I. § (1) bekezdésében. Ennek megfelelően a felperes valamennyi szerződéssel kapcsolatos nyilatkozatát, perbeli cselekményét akként kellett volna értelmezni, hogy a felperes szándéka kizárólag az volt, hogy a törvénynek megfelelő szoftvert helyezzen éles üzembe.

[62] Kifejezetten iratellenesnek tartotta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, miszerint a szerződés teljesítése apró késedelmekkel folyt 2019 júliusáig. Hangsúlyozta, hogy az apróbb késedelmek vonatkozásában a projekt független minőségbiztosítója tett megállapításokat, és a csatolt minőségbiztosítói zárójelentésre való hivatkozással részletesen bemutatta, hogy a szerződésmódosításokra alperes több hónapos csúszásai, késedelme miatt került sor.

[63] Előadta, hogy köztudomású tényként értékelendő, miszerint a felperes neve felügyelő miniszteri biztos személyében és a felsővezetésben változás állt be 2019 második felében. A perbeli projektet átvilágították, amelynek keretében beszerezték a hivatkozott szakértői véleményeket. A cég1 szakvéleménye tárta fel, hogy a vastag klienstechnológia alkalmatlan a felperes által igényelt szoftverműködési mechanizmusok elérésére, a rendszerben több száz biztonsági kockázatot jelentő hiba van, és a forráskód felépítése rossz minőségű, számos duplikátumot tartalmaz, ami szintén biztonsági kockázatot rejt. A szakvélemény élesen kritizálta a hardver architektúra felépítését is, annak beszerzési időpontját és az alperes által alkalmazott beszerzési árakat is. Az ítéletben foglaltakkal szemben az A/38. sorszámú mellékletből és az ellenkérelem 4. oldalának 4. bekezdésében rögzített alperesi nyilatkozatból megállapítható, hogy az alperes tudott a cég1 szakvélemény elkészítéséről.

[64] Rámutatott arra, hogy a közjegyzői eljárásban beszerzett igazságügyi szakértői vélemény keretében lefolytatott helyszíni szemlén az alperes részéről hét személy vett részt. A szakértő1-féle szakértői vélemény kategorikusan megállapította, hogy az M7a mérőldkőig az alperes teljesítése hibás. A szakvélemény tartalmát tehát az alperes megismerte, bevonták a szakértői vélemény elkészítésébe, ismerte annak körülményeit. Ezt követően a felperes 2020. május 25-én a per tárgyát képező hibákat közlő felszólító levelet küldött az alperesnek, amelyre az alperes 2020. június 10. napján válaszolt. Határozottan rögzítette, hogy a válaszlével nem alkalmas a szerződés 25.2.1.c. pontjának megfelelő részletes válasz nyújtására, mivel nem nevezte meg, hogy mely 14 hibát nem tart hibának, és alaptalanul hivatkozott a hibajelenségek leírásának túl általános voltára, figyelemmel a hiba részletes leírását tartalmazó felperesi felszólító levélre. Az alperes levele alapvetően arról tanúskodott, hogy a felperessel nem kíván együttműködni a továbbiakban. Megítélése szerint az ezt követően keletkezett 6/A/20. sorszámú csatolt felperesi levelet az elsőfokú bíróság ítélete súlyosan tévesen mérlegelte a levél keletkezésének és tartalmának kontextusából kiragadott mondat alapján, amelyre alapítottnan hat kereseti igényt is elutasított. A felperes ezt a levelet éppen az alperes teljes együttműködésének hiányára tekintettel írta, amit az adott helyzetben arányos válaszként kell értékelni. Hangsúlyozta, hogy a felperes ekkor már túl volt három, a teljesítést jelentősen elmarasztaló szakértői véleményen és egy írásbeli hibaközlésen. A felperes levelét annak konstatálásaként kell értelmezni, hogy az alperes továbbra sem fog érdemi válaszokat adni a hibafelvetésekre. Ekörben rögzítette, hogy az ítélet több helyen azt sugallja, hogy a felperes szándékosan hátráltatta az alperes teljesítését és a perbeli bizonyítást, amit határozottan visszautasított.

[65] Az alperes 2020. június 10-ei és a felperes 2020. június 16-ai leveleivel kapcsolatban rámutatott arra, hogy az ítéletben foglaltakkal szemben nem minősül szakértői kérdésnek az, hogy a szoftverfejlesztő alperes meddig hivatkozhat arra, hogy egy hiba megfogalmazása túl általános. Megítélése szerint egy fejlesztő cég bármeddig tud időhúzó kérdésekkel visszadobni hibajelentéseket. Ekörben utalt a Ptk. 6:62. §-ában rögzített együttműködési kötelezettségre, amelyet álláspontja szerint az alperes nem teljesített. Határozottan vitatta, hogy a hibajavítást az alperes jogszerűen tarthatta vissza. A felperes éppen azért nem fizette ki az alperes által igényelt vállalkozói díjat, mert nem kapott megfelelő hibajavításokat. Az alperes a jogszerű visszatartásra hibajavítás esetében nem hivatkozhat, mivel a felperesi visszatartási jog jogkövetkezménye nem a javítások megtagadása, hanem a Ptk. 6:139. § (2) bekezdése szerinti szerződéstől történő elállás. Hangsúlyozta, hogy a hibajelenséget határozottan megjelölte három szakvéleményre alapítottn, és olyan hibákra hivatkozott, amelyekkel szemben a közbenső szerződésszegés nyilvánvalósági követelménye is fennállt.

[66] Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a [91] bekezdésében helytelenül értékelte a Ptk. 6:157. § (1) bekezdését. Ennek megfelelően ugyanis az alperes akkor mentesülhetne a hibás teljesítés jogkövetkezményei alól, ha a hiba már a szerződéskötéskor, nem pedig a teljesítéskor fennáll. Az alperes sosem hivatkozott arra, hogy már a szerződéskötéskor fennállt a hiba. A felperes által jelezett hibák a teljesítéskor nyilvánvalóan fennálltak a Ptk. 6:157. § (1) bekezdése szerint.

[67] Kifejtette, hogy helytelennek tartja az ítélet [92] bekezdésében foglalt, a felperes szükségszerű az alperessel egyenértékű szakmai felkészültségére vonatkozó okfejtést.

[68] Rámutatott arra, hogy a per kezdetétől fogva indítványozta szakértőtől szakértő meghallgatását, ezért tényyszerűen nem felel meg a valóságnak, hogy a szakértők együttes meghallgatását elkésztetten indítványozta. Ekörben a 2022. január 24-én kelt iratában foglaltakra hivatkozott. Hangsúlyozta, hogy szakértőtől az IVR szoftvert látta élesben működni, ezen alapul a szakvéleménye. Megítélése szerint szakértőtől szakértői véleményének következetes figyelmen kívül hagyása és az eljárásból történő kizárása a Pp. 381. §-a szerint az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezi.

[69] Rámutatott arra, hogy a rendszer tesztelésének kérdése túlmutat a 32 db funkcionális hibán, ugyanis az az általános rendszersebesség tárgykörében is, továbbá a felhasználói felület kapcsán is jelentőséggel bírt. Megítélése szerint szakmailag helyesen döntött, amikor nem járult hozzá ahhoz, hogy a tesztek az alperes tesztkörnyezetében legyenek elvégezve. A szoftverek esetében ugyanis teljesen nyilvánvaló, hogy meghatározza a szoftverminőséget és teljesítményét az, hogy milyen rendszeren fut. Kizártnak tartotta, hogy az alperes tesztkörnyezetében a szakértőtől szakértő által feltárt hibák tapasztalhatók lettek volna. Ennek megfelelően kezdte el a tesztrendszer infrastruktúrájának a helyreállítását, amelyhez több külsős szakértőt is felkért komoly költségeket eredményezve. Rámutatott arra, hogy a felperesnek a tesztrendszer hardverelemeit kellett helyreállítania, amit valójában a szakértőnek vizsgálnia kellett, hiszen a bíróság erre tekintettel rendelte el a szakértői

vélemény kiegészítését a 92. sorszám alatt. Ehhez képest a szakvélemény kiegészítése álláspontja szerint laikus által ellenőrizhető ellentmondásokat tartalmaz és az aggályos. Kiemelte, hogy az alperes a 2022. április 22-ei tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy amennyiben a szóban forgó rendszer a tesztre alkalmas állapotban van, szoftvertelepítési igény esetén azt ingyenesen vállalja a bizonyítás érdekében (80. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal). Ennek megfelelően a felperesnek a telepítési követelményeket nem kellett a helyreállítás során teljesíteni, mivel azt az alperes magára vállalta. Ehhez képest a szakértő a 92. sorszámú kiegészítésében arra hivatkozott, hogy a megjelölt számú tárolóeszközök és a megjelölt jelű eszközök hibásak, így a hardver nem alkalmas a tesztrendszer üzemeltetésére, amely álláspontot az ítélet is rögzíti. A szakértő azonban súlyosan figyelmen kívül hagyta, hogy a tesztrendszer hardver igényét a Részletes Fizikai Infrastruktúra Terv határozza meg. Ez pedig akként rendelkezik, hogy a szakértő által megjelölt eszközök nem vesznek részt a tesztrendszer működtetésében. Ennélfogva a szakértő véleménye objektíve helytelen. Ezt a hivatkozást azonban a bíróság nem vette figyelembe.

[70] Hangsúlyozta, hogy a tesztelés lefolytatásakor a felperes a Pp. 265. § (2) bekezdés c) pontja szerinti bizonyítási szükséghelyzetben volt, amely alapján kérte, hogy a felperes által állított hibákat a felperes által állított módon valósnak fogadja el a bíróság, mivel a Pp. 269. § (5) és (6) bekezdése alapján valószínűsítette, hogy a tesztelés előkészítéséhez a tesztelési logikai környezet helyreállításához nélkülözhetetlen adatokkal kizárólag az ellenérdekű fél rendelkezett és ezek megszerzéséhez szükséges intézkedéseket megtette. Ezt a szükséghelyzetet azonban a bíróság nem látta megalapozottnak. Minderre figyelemmel a teszt elmaradása miatt megítélése szerint az ítélet hatályon kívül helyezése szükséges a Pp. 381. §-a értelmében.

[71] Az elsőfokú ítéletnek a vastag kliensre épülő technológiára, a túlméretezett hardverre, az általános rendszersebességre, a rendszerstabilitásra vonatkozó megállapításai körében ismételten utalt arra, hogy az alperes pontosan tisztában volt azzal, hogy a felperes 2020. május 25-én kelt felszólító levélben milyen kifogást jelentett be írásban. Helytelenül mérlegelte a bíróság a bizonyítékokat akkor, amikor a 2020. június 10-i alperesi levélben rögzített kérdéseket releváns kérdéseknek tartja. Megalapozatlannak tartotta azon ítéleti rendelkezést, miszerint a választ megtagadta volna a felperes, az alperes kérdései ugyanis nem voltak többek pusztán időhúzó kérdéseknél. Megítélése szerint a felperes a 2020. május 25-ei levelében a hibák javítására felszólította az alperest ésszerű póthatáridőt tűzve és az alperes ezen határidőt is elmulasztva a szerződés teljesítését megghiúsította. Ennél fogva a Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pontja alapján megalapozott a felperes elállása.

[72] A vastag kliensre épülő technológiával kapcsolatban rámutatott arra, hogy ekörben az ítélet műszaki megjegyzései nem helytállóak. Utalt a 2022. január 24-én kelt iratának 10. pontjában foglaltakra, amelyben a szakértői vélemény és a perben szereplő műszaki dokumentumok ellentmondásaira mutatott rá, és fenntartotta azon álláspontját, hogy tévesen állapította meg az ítélet, miszerint 2017. november 17-én bizonyossá vált a technológia, hiszen a 2018. március 16-ai követelmény specifikáció rögzíti a vastag, vékony, illetve webes kliensmegoldásokat. Mindezek felül kifejtette azon szakmai álláspontját, miszerint a szakértő alaptalanul nem vizsgálta, hogy az alperes célszerűen választott-e technológiát, figyelembevéve a felperes által meghatározott követelményeket. Sérelmezte,

hogy a 2022. január 24-én kelt iratának 10. pontjában kifejtett ellentmondásokra a szakértő érdemben nem nyilatkozott. A szakértői vélemény aggályosságát ellenőrző szakvélemény beszerzésével kellett volna feloldani.

[73] Az általános rendszersebesség és rendszerstabilitással összefüggő ítéleti rendelkezésekkel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a probléma az alperes előtt szükségszerűen ismert volt, hiszen ezen hibák a közjegyzői eljárásban beszerzett szakértői vélemény szakértői szemlájén is előkerültek, amelyen az alperes hét képviselője is jelen volt. Éppen ezért nincs ésszerű magyarázata az alperes további kérdéseinek. Ezzel összefüggésben tévesnek tartotta az ítélet jogi okfejtését is. Hangsúlyozta, hogy nem egyszerű funkcionális hibákról van szó, hanem az egész rendszer használhatatlanságát eredményező súlyos koncepcionális és tervezési hibákról. Kifejtette, hogy a felek a hibajelenségeket ismerték, a rendszer tesztelési időponttól számított változásokat nem tartalmaz, éppen ezért szakértői szakvéleménye alapján a helyes jogi álláspont az lett volna, hogy a felperesnek a Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pontjára (helyesen 6:159. § (2) bekezdés b) pont) alapítottnan megalapozott az elállása.

[74] Hangsúlyozta, hogy a biztonság kérdéskörében szakmai kifogásait a cég szakértői véleményre alapította. Kifejtette, hogy a biztonsági követelményeknek való részleges megfelelés nyilvánvalóvá tette a felperes számára, hogy a rendszer az élesüzem megindulásakor hibás lesz, ezért megállapítható a Ptk. 6:151. § (2) bekezdése szerinti előzetes szerződésszegés. Rámutatott arra, hogy a perben kirendelt szakértő véleménye a cég szakvéleménnyel teljes mértékben szemben áll, ezért szükséges lett volna ellenőrző szakvélemény beszerzése és a szakvélemények ütköztetése.

[75] A hardverelemek problémájával kapcsolatban a szakértőnek megítélése szerint az lett volna a feladata, hogy állást foglaljon abban, hogy a terheléshez megfelelően lett-e összeállítva az infrastruktúra. Ehhez képest a szakértői kirendelés helytelen volt. Álláspontja szerint hibásan következtetett az elsőfokú bíróság, amikor a hiba megítélése körében a Ptk. 6:157. § (1) bekezdéséből indult ki, ugyanis a hibát a szerződéskötéskor nem ismerhette. Hangsúlyozta, hogy egy rendszer tervezésekor az elvárható terhelés függvényében kell az alaphardver struktúrát megvásárolni, majd ezt a terhelés növekedésével összhangban tovább bővíteni. A rendszer meghibásodását okozó hardveres problémák azt jelzik, hogy a követelményekben meghatározott biztonságos környezet hibás logikai struktúra alapján került megválasztásra. Az alperesi hibás teljesítés a hardverek beszerzésével kapcsolatban abban rejlik, hogy az alperes a szakmai iparági alapvetésekkel ellentétesen állította össze az IVR rendszer infrastrukturális elemeit és beszerzés módját. Ezen állításai körében rámutatott az egyesített szakvélemény, továbbá a cég szakvéleményben foglalt megállapításokra.

[76] A felhasználói felülettel összefüggő kérdéskör kapcsán a szakmai álláspontja az ellenőrző szakértői vélemény beszerzésére vonatkozott. Rámutatott arra, hogy a tervezés folyamán elképzelhető, hogy bizonyos képernyőképeket mutatott az alperes, azonban a teljes felhasználói felület kezelését kizárólag akkor tudja megtapasztalni a felperes, hogyha a felület működését látja. Sem a bíróság, sem a szakértő nem vizsgálta teljeskörűen a dizájnintervekkel

kapcsolatos hibás teljesítést, éppen ezért helytelen következtetést vont le a bíróság a képernyőtervek megismerésére vonatkozóan. Megítélése szerint a 2018. április - július között bemutatott és átadott néhány képernyőterv alapján nem volt lehetősége arra, hogy a felhasználói felületeket közvetlenül tanulmányozza. Minderre figyelemmel nem helytálló azon bírósági megállapítás, miszerint az IVR-hez tervezett felhasználói felületeket a felperes a szerződés 2019. május 8-ai megkötésekor már ismerte.

[77] Megítélése szerint a kirendelt igazságügyi szakértő helytelen következtetést vont le a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján, ezért a fellebbezésben kifejtett kérdések tekintetében újabb, a fellebbezéshez csatolt informatikai igazságügyi szakértői véleményt szerzett be, amelyben a szakértő megvizsgálta a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján a felperes IVR szoftverfejlesztés tárgyában kötött vállalkozási szerződését és a projekt 2017. – 2020. közötti eredménytermékeit.

[78] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság részítéletének helybenhagyását kérte, az elsőfokú perköltség összegére is kiterjedően. Kérte továbbá a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását.

[79] Megítélése szerint a felperes fellebbezése nem megalapozott, az elsőfokú részítélet hatályon kívül helyezése nem indokolt. Kifejtette, hogy a felperes az IVR fejlesztése kapcsán saját szerepét és kötelezettségeit ellentmondásosan mutatja be, mivel egyrészt a törvényi kötelezettségeire és ennek kapcsán fokozott felelősségére hivatkozik, ugyanakkor állítja, hogy a hibaközlés körében a vele szemben megfogalmazott szakmai elvárásokat az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg. Megítélése szerint a felperesnek a hibák szabatos megjelölésére való alkalmatlanságának elfogadása mindenképp ellentétes lenne a szerződésben vállalt felperesi kötelezettségekkel, hiszen a felperes a projekt két évében mindvégig kellő szakmai hozzáértéssel jóváhagyta az alperesi teljesítéseket, arra is figyelemmel, hogy a teljesítések átvételéhez szükséges feltételek biztosítását a szerződés 9.5.6., 9.5.7., 17.4. és 17.5. pontjaiban kifejezetten vállalta. Hangsúlyozottan értékelendő az is, hogy a 2019 decemberétől tanúsított felperesi magatartás azt igazolja, hogy a valódi célja nem bizonyos hibák kijavítása, és a fejlesztés folytatása, hanem a szerződéstől mindenáron való elállás indokának látszólagos megteremtése volt.

[80] Rámutatott arra, hogy a felperes által hivatkozott szakértő1-féle szakértői vélemény az IVR-nek egy jóval korábbi, az M7a mérföldkő szerinti állapotát tesztelte annak ellenére, hogy a szakértői tesztelés időpontjában a felek már túl voltak a rákövetkezendő M7b_1 mérföldkő teljesítésén és már az M7b_2 mérföldkő átadását is megkezdték. Minderre figyelemmel szakértő1 informatikai szakvéleménye nyilvánvalóan alkalmatlan az IVR aktuális állapotának felmérésére. Ezzel a felperes maga is tisztában volt, különösen azzal, hogy a Pp. 306. §-a szerinti indítványával egy olyan más eljárásban készült szakértői vélemény perbe való bevezetését kockáztatná, amely nem alkalmas a perbe vitt jogainak bizonyítására. Hangsúlyozta, hogy a felperes a perben mindvégig lebegtette az előzetes bizonyítási eljárásban beszerzett szakvélemények felhasználásának lehetőségét, de erre vonatkozó, a Pp. 306. § szerinti határozott és egyértelmű indítványt nem tett. Ezzel szemben a

keresetlevelében, majd a válasziratában, később pedig a perfelvételi tárgyaláson ugyan feltételelesen, de kifejezetten szakértő kirendelésére irányuló indítványt terjesztett elő. Mindezek okán nem megalapozott a felperes Pp. 317. § (1) bekezdés d) pontja szerinti, a szakértői vélemény aggályosságával összefüggő pervezetés hiányára vonatkozó hivatkozása. Ezt meghaladóan álláspontja szerint a Pp. 381. §-a alkalmazásának jogszabályi feltételei az előzetes bizonyítási eljárás keretében beszerzett szakértői vélemény kapcsán nem állnak fenn, ezért nincs helye az ítélet hatályon kívül helyezésének.

[81] Rámutatott arra is, hogy a felperes ugyan indítványozta szakértőt és a perben kirendelt szakértő együttes meghallgatását 2022. január 24-ei beadványában, azonban az nincs összhangban a peres eljárás során lefolytatandó szakértői bizonyításra vonatkozó felperesi indítvánnyal, ugyanakkor annak elmaradása irreleváns az ítélet megalapozottsága tekintetében. Hangsúlyozta, hogy a fellebbezés a lefolytatott szakértői bizonyítás megfelelőségét vitatva több ponton olyan kérdés megvizsgálását és megválaszolását hiányolja, amelyre vonatkozó indítványt a felperes annak ellenére nem tett az elsőfokú eljárásban, hogy arra a bíróság erre kifejezetten felhívta a feleket. Rámutatott arra, hogy a felperes a válasziratában a szakértőtől-féle szakvéleményre csak pár hibapont kapcsán, legfeljebb másodlagosan hivatkozott. Figyelemmel arra, hogy a szakértőtől-féle szakvélemény nem a legfrissebb felperes által átvett mérőldkövet vizsgálta, a perben vizsgálandó kérdések és bizonyítandó tények vonatkozásában nem volt elvárható, hogy az együttes meghallgatás perdöntő bizonyítékot eredményezzen. Összességében megállapítható, hogy a szakértőtől-féle szakértői vélemény figyelmen kívül hagyása ésszerű és objektív indokokon alapult.

[82] Ugyan a felperes sérelmezi a 6/A/20 sorszámú felperesi válaszlevél tartalmának bírói értékelését, ezzel szemben azonban nem fejt ki, hogy melyek azok a felperesi állítások, amelyeket a bíróság figyelmen kívül hagyott. Megítélése szerint a szavak általánosan elfogadott tartalma és a nyelvtani értelmezésnek megfelelően a felperes 2020. június 16-ai levele nem értelmezhető másként, mint a perbe vitt szavatossági igény tekintetében a további kérdések tisztázásában való részvétel megtagadása.

[83] Nem vitatta az IVR projekt kiemelt jelentőségét. Rámutatott arra, hogy a felek között egészen 2019. decemberéig folyamatos intenzív együttműködés zajlott a rendszer megvalósítása érdekében mind vezetői, mind szakmai szinten. Több fórumon egyeztettek a fejlesztés előrehaladása kapcsán, a rendszert mind a miniszteri biztos, mind pedig az MBVK elnöksége előtt bemutatták. A felek 2 éven át tartó intenzív kooperációja révén a felperes folyamatosan részt vett a megvalósítás szakmai kérdéseinek tisztázásában, azt folyamatosan kontrollálta, és ebben az időszakban nem jelezte, hogy az IVR alapvető koncepciójával vagy az eszközbeszerzésekkel kapcsolatos olyan kifogása lenne, amely a szerződés és a teljes projekt megvalósítását kétségessé teszi. Kifejtette, hogy az IVR-nek felperes által hangsúlyozott törvényi kötelezettségen alapuló jelentőségével és ezáltal a felperesre rótt fokozott gondossággal és felelősséggel nyilvánvalóan nem összeegyeztethető a perben bizonyított felperesi magatartás: a 2019. októberében történt felperes servertermét érintő vízbetörés elhárítására viszonylag gyorsan sor került, viszont a 2019. december 6-án a felperes hálózatában fellepett elektromos hiba elhárítására és a rendszer visszakapcsolására csak két és fél hónap elteltével kerülhetett sor. Akkor is csak a szakértői vizsgálat lebonyolítása érdekében; majd ezt követően a peres eljárás bizonyítási szakaszában az IVR

rendszer a felperes által kiépített, üzemeltetett és felügyelt légkondicionálók hibájából eredően, a több, mint 10 órán át tartó túlmelegedés folytán súlyos károkat szenvedett. A károk elhárítása és a rendszer működőképessé tétele a felperes érdeke és feladata lett volna, amely nem történt meg többszöri nyilatkozata ellenére.

[84] Hangsúlyozta, hogy a felperes 2019. decemberétől beszüntette a szerződésben vállalt kötelezettségeinek teljesítését: a munkacsoport üléseket lemondta, az anyagokat nem véleményezte, a teljesítésigazolásokat nem állította ki, átadás-átvételi eljárást nem folytatott le. Utólagosan jutott a tudomására, hogy a felperes szervezetében jelentős mértékű létszámleépítés történt, amelynek következményeként több, a projekt további előrehaladását biztosító magas szintű szakértelemmel rendelkező felperesi munkatárs és vezető, köztük a projektvezető és informatikai irodavezető rendelkezésre állása megszűnt, ami az IVR rendszer további megvalósítását egyértelműen hátráltatta. Ugyanakkor egyértelmű az is, hogy a felperes a szakértői vizsgálat eredményétől függetlenül már nem kívánta megvalósítani az IVR projektet.

[85] Sérelmezte, hogy a felperes a teljesítéssel kapcsolatos konkrét kifogásait nem hozta a tudomására, a cég1 jelentést a Fővárosi Törvényszék előtt indított, felfüggesztett perben ismerhette meg. Ezt követően a 2019 decemberében tartott személyes találkozón is csak szóban jelezte a felperes, hogy a projektet fel kívánja függeszteni egy szakértői vizsgálaton alapuló jelentés elkészültéig. Majd az IVR-rel kapcsolatos konkrét kifogásokat a keresethez F/7 számon csatolt 2020. május 25-ei levelében hozta az alperes tudomására. Kifejtette azt is, hogy a felperes a perindítást megelőzően 3 szakértői véleményt szerzett be, azonban ezek tartalmát nem hozta az alperes tudomására, csak a peres eljárásban nyújtotta be. Megítélése szerint a szakvélemények nem alkalmasak a per tárgyát képező elállás jogszerűségének vizsgálatára.

[86] A felperes által felvetett információs aszimmetria tekintetében utalt az ítélet [92] bekezdésében rögzített körülményekre, amelyek értelmében a felperestől elvárható volt a hibák megfelelő tartalmú és részletezettségű megjelölése, és az, hogy a hibajelenségek tisztázása érdekében az alperessel együttműködjön a Ptk. 6:62. §-a alapján. Ahogyan azt az ítélet is rögzíti, az alperes a 2020. június 10-ei válaszelevelében és a hibajelentések kezelésére szolgáló Redmine rendszerben – szemben a fellebbezésben kifejtett állásponttal – részletesen meghatározott kérdéseket intézett az egyes hibajelenségek pontosítása, illetőleg beazonosíthatósága kapcsán a felpereshez, amely kérdések megválaszolását a perben kirendelt szakértő is szükségesnek ítélte meg a hiba beazonosíthatósága érdekében. Rámutatott arra, hogy a felperesnek a hibamegjelölés pontosítása alól mentesítő szakmai felkészültségbeli eltérésre való hivatkozása ellentmond a felperes által hivatkozott törvényi kötelezettségből eredő fokozott felperesi gondossági kötelezettségnek. A felperes a hibák szabatos megjelölésére való alkalmatlanságának elfogadása mindenképp ellentétes a szerződésben vállalt felperesi kötelezettséggel, figyelemmel arra, hogy a projekt két évében úgy hagyta jóvá az alperesi teljesítéseket, hogy a teljesítések átvételéhez szükséges feltételek biztosítását a szerződés 9.5.6., 9.5.7., 17.4. és 17.5. pontjaiban kifejezetten vállalta. Továbbá ez a körülmény a szerződéses kötelezettségvállalásai ismeretében egyértelműen a felperesnek felróható lenne, ezért erre előnyök szerzése végett nem hivatkozhat, figyelemmel a Ptk. 1:4. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra. Továbbra is hangsúlyozta, hogy 2017 nyarától – 2019

decemberéig a felperes folyamatos szakmai kontrollja mellett zajlott a projekt, amelyet a felperes saját munkavállalóin kívül az általa megbízott és a fellebbezésben részletezett külső szervezetek részvétele is biztosított. Minderre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperest az alperessel egyenértékű, szakmailag a legmagasabb szinten felkészült szakértői szintű ismerettel és tudással rendelkező megrendelőnek kellett tekinteni a szerződés teljesítésében.

[87] Megítélése szerint a hibákkal kapcsolatban nem kért olyat, amelyre a felperes ne tudott volna válaszolni, hanem csak annyit, hogyha a felperesnek, illetve alvállalkozójának sikerült előidéznie a közölt hibát, akkor egyszerűen dokumentálja le, hogy milyen szoftverrel, milyen környezetben, milyen bemeneti adatok mellett, milyen lépések sorozata után állt elő a hiba. A legtöbb pontosító kérdés megválaszolása nem igényelt szakmai felkészültséget. Ezek az információk a szakértő által is megerősítetten szükségesek voltak ahhoz, hogy a szállító is elő tudja idézni a hibát és ezáltal ki tudja azokat javítani.

[88] Nem vitatta, hogy a felperes által F/5 alatt csatolt egyesített szakértői vélemény a Pp. 306. §-a szerint más eljárásban kirendelt szakértői véleménynek minősül. Kifejtette, hogy a felperes ugyan csatolta a keresetéhez az általa hivatkozott szakvéleményt, azonban keresete 19. oldalának 27. pontjában kifejezetten azt rögzítette, hogy szakértői bizonyítási indítványt kíván tenni a teljes IVR rendszer szakértői vizsgálata körében. A felperes a válasziratának 22. pontjában nem a Pp. 306. § szerint más eljárásban kirendelt szakértő F/5. alatt csatolt szakvéleményének értékelésére tett indítványt, hanem a Pp. 307. §-a alapján szakértő kirendelését kérte. Megjegyezte, hogy a felperes maga is tisztában volt azzal, hogy a más eljárásban beszerzett szakvélemény nem alkalmas a perbe vitt jogainak bizonyítására, mivel a teljesítésigazolással átvett mérőldkö nem egyezett meg az egyesített szakvéleményekben 2020. márciusában vizsgált, és már 2018. szeptemberében átadott M7a mérőldkövel, amelynek a funkcionalitása egészen más, mint az elállási nyilatkozatban is hivatkozott M7b funkcionalitások. Éppen ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szakértő1-féle informatikai szakvélemény vizsgálata alkalmatlan volt az IVR aktuális állapotának felmérésére. Minderre figyelemmel az állapítható meg, hogy megalapozatlan a felperesnek a Pp. 317. § (1) bekezdés d) pontjára alapított, a szakvélemény aggályosságával összefüggő pervezetés hiányára való hivatkozása, hiszen azt az elsőfokú bíróságnak csak akkor kellett volna gyakorolnia, amennyiben a felperes az egyesített szakvélemények felhasználásához ragaszkodik és nem tesz a Pp. 307. §-ának megfelelő szakértő kirendelésére irányuló indítványt. Minderre figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése ez okból sem indokolt.

[89] Rámutatott arra is, hogy már az ellenkérelmében jelezte, hogy a közjegyzői eljárásban beszerzett szakértői vélemények nem tükrözik a szoftvereknek a felperesi elállás időpontjában megvolt tényleges állapotát, ezen túlmenően a szakvéleménnyel kapcsolatos aggályait is részletesen is kifejtette, továbbá a viszontválaszában is kitért mindezekre, ezért a felperes számára egyértelművé válhatott, hogy az alperes az előzetes bizonyítási eljárásban kirendelt szakértők szakvéleményeinek a bizonyításra való alkalmatlanságát és azok aggályosságát állítja. Hangsúlyozta azt is, hogy a Pp. 381. §-ában rögzített feltételek hiánya a fellebbezésben konkrétan nem hivatkozott, de a felperesi keresethez F/4/2 szám alatt csatolt szakértő1 által ellenjegyzett szakvélemény tekintetében is megállapítható. Kiemelte, hogy az

F/4/2 szakvélemény által megvizsgált kérdések semmilyen tekintetben nem voltak összhangban a perben tisztázandó kérdésekkel. Összességében megállapította, hogy a felperes által bizonyítandó tények olyan mértékben tértek el a szakértő1-féle szakvéleményben vizsgált kérdésektől, hogy azok nem a szakvélemény kiegészítését, hanem új kérdéseken alapuló, új szakértői vizsgálat lefolytatását igényelték.

[90] Kifejtette, hogy a fellebbezésben a Ptk. 6:171. §-ára alapított jótállás szabályaira való hivatkozás nem megalapozott, mivel a felperes a keresetében az érvényesített jogot ettől eltérően jelölte meg.

[91] Fenntartotta az elsőfokú eljárásban már csatolt minőségbiztosítói zárójelentésre vonatkozó, a viszontválaszban kifejtett megállapításait az alperesi késelem kapcsán. Megítélése szerint a felek nyilatkozatait egybevetve helyesen állapította meg ekörben a tényállást az elsőfokú bíróság. A cég1 szakvéleménnyel összefüggésben hangsúlyozta, hogy a felperes a hivatalvezetője útján fordult információkéréssel az alpereshez, és arról sem bírt tudomással, hogy az általa nyújtott információkat megküldték-e a cég1 részére. Nem felel meg a valóságnak azon felperesi állítás, hogy a szakértő1-féle szakértői véleményt a jelen per megindítását megelőzően megismerte. A hibajavításra felhívó felperesi levelet követő kommunikáció során is kérte a szakvélemény rendelkezésre bocsátását, ez azonban nem történt meg. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a tényeket helyesen megállapítva, a bizonyítékokat okszerűen mérlegelve rögzítette azt, hogy a felperes a hibajavítás kapcsán a felek között folyt kommunikáció során elzárkózott attól, hogy további tájékoztatást adjon a kijavítási munkák köréről és ezzel megtagadta a további információ adását. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon logikai okfejtésével is, miszerint a hibaközlés megfelelőségének megítélése az első kérdés, mert csak megfelelően meghatározott hibajelenség műszaki és jogi minősítése végezhető el.

[92] A hibajavításra felszólító levélre megküldött 2020. június 10-ei alperesi levéllel összefüggésben kifejtette, hogy – figyelemmel az azt követő további két alperesi levélre, valamint az ellenkérelemben kifejtett tényállásra – megállapítható, hogy az alperes a 39 hibapontból összesen 7 kérdést tekintetében kért további, a hiba beazonosításához szükséges információt a felperestől. Megítélése szerint a felperesi fellebbezésben kifejtett érveléssel összefüggésben a Ptk. 6:62. §-ára figyelemmel nem volt mellőzhető annak szakmai szempontú, akár szakértői vizsgálat keretében történő értékelése, hogy a levélben okszerűen tett-e fel pontosító, tisztázó kérdéseket a felperesnek. Az ezzel összefüggő elsőfokú bírói megállapításokkal egyetértett. Kiemelte, hogy a kirendelt igazságügyi szakértő egyértelműen megállapította a felpereshez intézett pontosító kérdések szakmai megalapozottságát, azok megválaszolása szükséges volt a hibák megfelelő beazonosítása és a javítás érdekében. Ennélfogva az alperes levele nem tekinthető az együttműködési kötelezettség elhárítását célzó értetlenkedésnek.

[93] A 2020. június 16-án kelt 6/A/20 sorszám alatt csatolt felperesi levéllel összefüggő fellebbezési érvelés kapcsán hangsúlyozta, hogy a felperes nem fejtette ki, hogy melyek azok az állítások, amelyeket az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Megítélése

szerint a szavak általánosan elfogadott tartalma és annak nyelvtani értelmezése szerint a levél másként nem értelmezhető, mint a perbe vitt szavatossági igény tekintetében – a szakértő által is indokoltan felmerült – kérdések tisztázásában való részvétel megtagadása, amelyet az elsőfokú bíróság nem értékelhetett másként.

[94] Megítélése szerint a felperes félreértelmezte az elsőfokú bíróságnak a Redmine rendszerrel összefüggésben kifejtett álláspontját. Ugyanis az elsőfokú ítélet nem azt tartalmazza, hogy a 2020. május 25-ei hibajavításra felszólító levélnek egyáltalán nem lehetett helye, hanem azt, hogy a felperes a hibakezelésre a felek által használt Redmine rendszerben nem végezte el azokat a teendőket, amelyek a folyamat megfelelő kezelése érdekében szükségesek lettek volna. Ettől független az, hogy a hibák egyértelmű megjelölésére vonatkozó kötelezettségének a felperes nem tett eleget.

[95] Rámutatott arra, hogy a felperes logikai ellentmondásba keveredik, amikor arra hivatkozik, hogy éppen azért nem fizette ki az alperes által igényelt vállalkozói díjat, mert nem kapott megfelelő hibajavításokat. Vitatta ezen állítás valóságát, ugyanis a szerződésből eredő fizetési kötelezettségét a felperes igazoltan 2019 nyarától kezdve nem teljesítette, a hibákat pedig először ezt követően 9 hónappal jelezte az alperesnek. Okszerűtlennek tartotta a felperes azon fellebbezési érvelését, miszerint a Ptk. 6:139. § (2) bekezdése szerinti elállás jogkövetkezményével kellett volna élnie, mivel az elállás gyakorlása jogosultság, nem pedig kötelezően gyakorlandó következménye a visszatartási jognak. Ugyanakkor nem a javítások megtagadása történt a részéről, hanem az elvégzett javításokat tartalmazó új mérföldkö átadását tartotta vissza amellet, hogy annak bemutatását felajánlotta.

[96] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte helytelenül a Ptk. 6:157. §-ának (1) bekezdését. Megállapította, hogy a felperes szakértelmének nem elsősorban a hibák beazonosítása és megfogalmazása kapcsán van relevanciája, hanem a szerződés megkötése és annak teljesítése körében, ezért egyes hibák kapcsán – ha azokat a felperes ismerte vagy a teljesítés során már elfogadta – utóbb nem hivatkozhat a teljesítés hibás voltára. Ezen védekezés mentén került sor a vastagkliensre épülő technológia, és a célszerűtlen időpontban beszerzett hardverek körében tárgyalt hibajelenségek vonatkozásában a kereset elutasítására.

[97] Határozottan vitatta, hogy az IVR tesztelése kapcsán a felperes bizonyítási szükséghelyzetben volt. Rámutatott arra, hogy a szakértői vizsgálat tárgyát képező IVR rendszert ért meghibásodás a felperes érdekkörében felmerült okból állt elő, és az nem igazolt, hogy az IVR helyreállítását megakadályozta. Utalt az elsőfokú eljárásban előerjesztett nyilatkozataira, és hangsúlyozta, hogy a tesztelés meghiúsulásához vezető események láncolatát az elsőfokú ítélet részletesen rögzíti. A szakvélemény kiegészítése alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a tesztelés azért nem lehetséges, mert a felperes nem állította vissza a megadott határidő alatt az IVR meghibásodás előtti állapotát. Kiemelte, hogy – felperessel ellentétben – hozzájárult az IVR alperesi fejlesztői tesztrendszeren való vizsgálatához. Összességében hangsúlyozta, hogy a szakértői vélemény 3. számú kiegészítésére figyelemmel is megállapítható, hogy az IVR rendszer bizonyítás körében szükséges tesztelése a felperesnek felróható okokból maradt el, ezért a felperes nem

hivatkozhat a bizonyítás szabályainak lényeges megsértésére, sem a bizonyítási szükséghelyzetre.

[98] A vastagkliensre épülő technológiával kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy ugyan vitatja a felperes, miszerint 2017. november 17-én tudatában volt az alkalmazott technológiának, de az általa elfogadható, a technológia ismeretére vonatkozó 2018. május 16-i időpont közel egy évvel előzte meg a felek 2. számú szerződésmódosítását úgy, hogy az alkalmazott technológiával kapcsolatos kifogásait sem addig, sem a szerződésmódosítás során, sem pedig azt követően egy évig nem közölte. A felperes alaptalanul állítja, hogy a szakértő az általa felvetett technológia célszerű választásával kapcsolatos kérdést nem vizsgálta. A szakvélemény megállapította, hogy az alkalmazott technológia egyértelműen alkalmas a rendszer megvalósítására. Kiemelte, hogy a felperes által beszerzett vélemények egyike sem állítja és bizonyítja azt, hogy az alkalmazott technológia nem alkalmas a szerződésben meghatározott célok teljesítésére. Még a cég1 jelentés is azt rögzíti, hogy a megkezdett fejlesztés befejezhető, sőt a fellebbezéshez csatolt szakvélemény sem zárja ki az alkalmazott technológiával a megvalósítást.

[99] Az általános rendszersebesség és rendszerstabilitással összefüggésben hangsúlyozta, hogy a 2020. június 10-i levelében pontos kérdéseket fogalmazott meg a felperes felé, azonban a felperes nem volt hajlandó együttműködni. A szakvélemény értelmében megállapítható, hogy a hibajelenségek azonosításához a kért információk szükségesek voltak. Ekörben a felperes nem tárta fel, hogy az általa ismertett jelenségeknek mi volt a forrása. Ennek következtében megalapozatlan a felperesnek a súlyos koncepcionális és tervezési hibákra való hivatkozása. A tervezési hiányosságot a felperes által kiemelten hivatkozott szakértő1-féle szakvélemény sem állapítja meg.

[100] A biztonság kérdéskörével összefüggésben emlékeztett arra, hogy a cég1 jelentést a felperes nem adta át, egészen 2020. május 25-i levelének megküldéséig nem tárta fel ezzel kapcsolatos kifogásait. Hangsúlyozta, hogy a felperes állításaival szemben az IVR szoftverre vonatkozó rendszerbiztonsági tervek elkészültek, azt a felperesnek átadta és azt el is fogadta. A felperesnek a szerződéstől elállással történő szabadulási szándékát bizonyítja az is, hogy állítása szerint a cég1 jelentés alapján már 2019 szeptemberében tudatában volt annak, hogy a rendszer az élesüzem beindulásakor is hibás lesz, ennek ellenére elállási szándékát csak egy évvel később jelentette be.

[101] A hardverelemek problémájával összefüggésben felhívta a figyelmet arra, hogy a szakértői kirendelés kérdései között nem szerepel olyan, amelyet a felperes a fellebbezésében kifogásol. A felperes által hivatkozott cég1, valamint cég3 szakvélemény szakvéleményekkel összefüggésben kifejtette, hogy azok nem igazolják a rendszer méretezésével és árazásával kapcsolatos felperesi kifogásokat. Ugyanakkor a cég1 jelentéssel összefüggésben rögzíti, hogy az súlyos hibákat és téves megállapításokat tartalmaz, hiszen maga is megfogalmazza, hogy kalkulációja számottevő árbeli eltérések miatt hibás. Azzal szemben az eszközök viszonteladói árának ismertetésével bizonyította és bemutatta, hogy a felperes azokhoz a piaci végfelhasználói áránál számottevően kedvezőbb feltételekkel juthatott hozzá.

[102] A felhasználói felülettel kapcsolatos felperesi kifogások kapcsán utalt az elsőfokú eljárásban részletesen kifejtett álláspontjára. A fellebbezésben írtakkal szemben hivatkozott arra, hogy a felperes nem csupán 2018. április – július között kapott néhány képernyőtervet, ahogy azt állítja, hanem az átadott tervdokumentációk, megtartott bemutatók és az egyes mérőföldkövekhez átadott dokumentumok alapján folyamatosan rendelkezett információval a felület kialakításáról. A mérőföldkövek tesztelése során ezeket a felületeket a felperes elérte és alkalmazta is, ennek ellenére a felülettel kapcsolatban a projekt kezdetétől 2020. május 25-ig nem emelt kifogást.

[103] Álláspontja szerint nem állapítható meg egyértelműen, hogy a felperes a fellebbezéshez csatolt szakértői véleményt milyen céllal nyújtotta be, és ezzel milyen tény vagy körülményt kíván bizonyítani. Hivatkozott a Pp. 373. § (1) és (2) bekezdésére, amely csak szűk körben ad lehetőséget a fellebbezés során bizonyításra, ezért a Pp. 275. §-a alapján kérte, hogy a csatolt szakértői véleményt bizonyítékként ne vegye figyelembe az ítéltábla.

[104] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügy bonyolultságát és a perben kifejtett alperesi ügyvédi tevékenység mértékét helyesen értékelve határozott a perköltség összegéről, ezért nem indokolt annak a nyolcadára való leszállítása.

[105] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[106] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, nagyobb részt helyes az abból levont jogi következtetése, ezért a döntésével a Fővárosi Ítéltábla egyetért, annak indokait a fellebbezésben foglaltakra is figyelemmel az alábbiakkal egészíti ki és pontosítja.

[107] Tévesen állítja a felperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 317. §-ába ütközően nem gyakorolta az anyagi pervezetést, és megalapozatlanul sérelmezte szakértőtől meghallgatására irányuló bizonyítási indítványának a mellőzését.

[108] Rámutat az ítéltábla arra, hogy a Pp. a szakértői bizonyítás szabályait alapjaiban reformálta meg, ugyanis a Pp. 300. § (3) bekezdése szerint a szakértő két módon vehet részt a polgári perben: a fél megbízása alapján, azaz magánszakértőként, vagy a bíróság kirendelése alapján. Utóbbi egyik speciális esete a Pp. 306. §-ában szabályozott más eljárásban kirendelt szakértő alkalmazása. A szakértői bizonyításnak e két módja között alapvető különbség vagy rangsor nincs, a magánszakértő és a kirendelt szakértő szakvéleménye a bizonyító erő szempontjából egyenrangú. Azonban a Pp. a szakértő alkalmazásának módjai között sorrendet állít fel a Pp. 307. § (1) bekezdése értelmében: a kirendelt szakértő alkalmazására csak akkor van lehetőség, ha a bizonyító fél a magánszakértőt nem kívánja igénybe venni, vagy a perben

rendelkezésre bocsátott valamennyi magánszakértői vélemény aggályosnak minősül. Mindez egyben annak megállapítását is eredményezi, hogy a Pp. kizárja, hogy a fél ugyanazon szakkérdés vonatkozásában egyidejűleg különböző módon igénybe vett szakértői véleménnyel bizonyítson. A bizonyító fél joga és kötelessége, hogy eldöntse, miként kíván bizonyítani: magánszakértővel vagy kirendelt szakértővel és ezen belül más eljárásban, vagy a bíróság által kirendelt szakértővel. Ugyanakkor választásával rögzíti a szakértői bizonyítás törvényi menetét, amely kapcsán a Pp. nem engedi, hogy a fél korlátlanul alkalmazási módot váltson, mivel minden egyes alkalmazási módnál külön elhelyezett szabályokkal [Pp. 302. § (5) bekezdés, 306. § (4) bekezdés, 307. § (1) bekezdés a) pont] kifejezésre juttatja, hogy a szakértő egyidejűleg csak egy módon vehető igénybe.

[109] Szakértői bizonyítás esetén a bizonyító félnek a Pp. 300. § (3) bekezdése értelmében szakértői bizonyításra irányuló indítványt kell előterjesztenie, amelyben köteles megjelölni a szakértői bizonyítás választott módját, továbbá a Pp. 275. § (1) bekezdésének megfelelően a bizonyítani kívánt tény megjelölését, és kirendelt szakértő alkalmazása esetén a Pp. 307. § (2) bekezdése szerint a szakértő által megválaszolandó kérdéseket is. A magánszakértői bizonyítás esetén a Pp. 302. §-a szerint a bizonyító félnek indítványoznia kell a magánszakértő által készített szakvélemény benyújtását. Ha a bíróság az indítványnak helyt ad, ezt követően nyújthatja be a bíróság felhívásában meghatározott határidőn belül a magánszakértői véleményt. A más eljárásban kirendelt szakértői vélemény felhasználására a Pp. 306. § (1) bekezdése értelmében ugyancsak indítványt kell tenni. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a Pp. fent ismertetett szabályaiból következően önmagában a szakvélemény becsatolása nem eredményezi annak – az okirati bizonyítéki minőségen túlmenő – szakértői véleményként való figyelembevételét.

[110] A jelen esetben a professzionális pervitel keretében jogi képviselővel eljáró felperes a keresetlevelében tényállításai körében egyszerre hivatkozott a cég1 szakvéleményre, és az cég3 szakvélemény szakvéleményére, továbbá a más eljárásban beszerzett szakvéleményre, azonban a szakértői bizonyítás körében nem terjesztett elő a Pp. 275. §-ának és a szakértői bizonyításra irányadó szabályoknak megfelelő bizonyítási indítványt. A keresetlevelében kizárólag azt rögzítette, hogy amennyiben az alperes az egymástól független és mérvadó szakértői vélemények ellenére válasziratában vitatja a hibás teljesítés tényét, arra az esetre szakértői bizonyítási indítványt kíván tenni az IVR rendszer szakértői vizsgálata érdekében. Miután az elsőfokú bíróság a keresetlevelet perfelvételre alkalmasnak találta, a hibás teljesítést vitató alperesi írásbeli ellenkérelmet követő 16. sorszámú felperesi válaszirat továbbra is a keresethez csatolt magánszakértői véleményekre alapít, azokkal összefüggő megfelelő bizonyítási indítvány előterjesztése nélkül. Ugyanakkor bizonyítási indítványt tartalmaz egyrészt a szakértő kirendelésére azzal, hogy a szakértőhöz intézendő kérdéseket majd később megfogalmazza, továbbá szakértőtől szakértő személyes meghallgatására (3.P.23.331/2020/16. 26. oldal, 22. pont). Alaptalanul hivatkozik a felperes a 2021. augusztus 27-én tartott tárgyaláson rögzített bizonyítási indítványára, azt ugyanis a perfelvétel lezárását követően, érdemi tárgyaláson terjesztette elő (3.P.23.331/2020/35. számú jegyzőkönyv 6. oldal) az utólagos bizonyítás szabályaira való hivatkozás nélkül, ennek megfelelően azt a Pp. 220. § (7) bekezdése értelmében figyelmen kívül kell hagyni. Mindebből következően a felperes perfelvételi nyilatkozatai alapján kifejezett bizonyítási indítványt kizárólag a kirendelt szakértői bizonyítás körében terjesztett elő.

[111] Mivel a felperesnek a magánszakértői bizonyítás tekintetében nincs a Pp. 302. §-ának megfelelő bizonyítási indítványa, ezért a cég1 és az cég3 szakvélemény szakvélemény, továbbá – a Pp. 306. § (1) bekezdésének megfelelően a felhasználására tett indítvány hiányában – a közjegyzői eljárásban beszerzett F/4, és F/5 alatt csatolt szakértői vélemények a Pp. 316. § (3) bekezdése értelmében – mint a szakértői bizonyításra vonatkozó rendelkezések megsértésével benyújtott szakértői vélemények – a perben bizonyítékként nem vehetők figyelembe, de a bizonyítás általános szabályai szerint is [Pp. 276.§ (4) bekezdés a) pont] megfelelő bizonyítási indítvány hiányában e vonatkozásban a bíróság köteles mellőzni a bizonyítás elrendelését.

[112] Mindez annak megállapítását is eredményezi, hogy a felperes alaptalanul sérelmezi szakértől szakértőnek a kirendelt szakértővel történő együttes meghallgatása mellőzését, mivel a más eljárásban kirendelt szakértő véleménye a fentiek szerint bizonyítékként nem vehető figyelembe, ezért szakértől nem minősül a perben kirendelt szakértőnek. Így szakértőként történő meghallgatása sem lehet megalapozott figyelemmel a Pp. 314. §-ában foglaltakra, továbbá a más eljárásban beszerzett szakértői vélemények bizonyítékként történő értékelése hiányában a meghallgatása érdemben is irreleváns, ezért az elsőfokú bíróság az indítványt – annak sürgőssége okán – a Pp. 276. § (5) bekezdésének megfelelően mellőzte. Megalapozatlan továbbá a felperesnek a Pp. 317. § (1) bekezdés d) pontjára való hivatkozása is, hiszen a 317. § körében rögzített anyagi pervezetési kötelezettség a perben lefolytatott szakértői bizonyítási eljárással összefüggésben merülhet fel. Mivel az eljárásban magánszakértői bizonyítás, és más eljárásban kirendelt szakértői bizonyítás nem történt, a csatolt szakvélemények bizonyítékként nem vehetők figyelembe, nem merülhet fel sem a magánszakértői vélemények, sem a más eljárásban kirendelt szakértői vélemények aggályossága, ezért az elsőfokú eljárás során nem merült fel a Pp. 317. §-ában foglalt anyagi pervezetésre okot adó körülmény sem.

[113] A felperes a fellebbezésében sérelmezte a Pp. 265. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelő bizonyítási sürgősséghelyzet fennállásának figyelmen kívül hagyását is. A Pp. 265. § (1) bekezdése szerint a fél bizonyítási sürgősséghelyzetben van, ha valószínűsíti, hogy

a) a bizonyítási indítványához nélkülözhetetlen adatokkal kizárólag az ellenérdekű fél rendelkezik, és igazolja, hogy az ezek megszerzéséhez szükséges intézkedéseket megtette,

b) a tényállítás bizonyítása számára nem lehetséges, de az ellenérdekű féltől elvárható az állított tények fenn nem állásának a bizonyítása, vagy

c) a bizonyítás sikerességét az ellenérdekű fél neki felróhatóan hiúsította meg, és az ellenérdekű fél nem valószínűsíti az a)-c) pontban foglaltak ellenkezőjét.

[114] A fentiek értelmében a felperesnek az érdemi tárgyalás során felmerülő havária helyzetre tekintettel azt kellett valószínűsítienie, hogy a bizonyítás sikerességét – az IVR tesztelését – az alperes felróhatóan meghiúsította. Ennek körében az ítéltábla figyelembe vette, hogy a bizonyítást akadályozó 2021. október 12-án történt havariát az alperes jelentette be a 2022. október 22-i tárgyaláson, valamint csatolta az ezzel kapcsolatosan hozzáintézett

felperesi emailt, és az arra adott választ, továbbá utóbb hozzájárult ahhoz, hogy a perbeli szoftvert alperesi környezetben tesztelje a szakértő. Az ezzel ellentétes felperesi nyilatkozat és a fennálló bizonyítási érdek mentén az elsőfokú bíróság felhívta a felperest, hogy biztosítsa a székhelyén a tesztelés elvégzésének lehetőségét. Erre figyelemmel a 3.P.23.331/2020/82. és a 91. számú szakértői vélemény kiegészítésére irányuló végzések értelmében a szakértőnek azt kellett megállapítania, hogy a helyszíni vizsgálat időpontjára visszaállította-e a felperes az IVR rendszernek a túlmelegedést és az ebből adódó részleges meghibásodást megelőző műszaki állapotát oly módon, hogy a rendszernek a kirendelő végzésben feltett kérdések megválaszolásához szükséges tesztelése lefolytatható. A kiegészített szakértői vélemény értelmében a felperes a műszaki állapotot nem állította vissza, a meghibásodott hardver elemeket nem pótolta és a rendszert nem hozta tesztelésre alkalmas állapotba. Ekörben súlytalan az felperesnek az üzemeltetés, a jótállás és a szavatosság körében rögzített alperesi szerződéses kötelezettségekre való hivatkozása, hiszen a felek által sem vitatottan a perbeli szerződés 2020. augusztus 8-án megszűnt.

[115] A rendelkezésre álló adatokból nem lehet arra következtetni, hogy a helyreállítás körében az alperesnek olyan feladatai lettek volna, amelyek elmulasztása megghiúsította a rendszer tesztelhetőségét, ekörben a felperes megfelelő tényállítást sem tett. A hardver elemek hibájából eredő túlmelegedésre vonatkozó fellebbezési érvelés is megalapozatlan, mivel a felperesi álláspontot bizonyíték nem támasztja alá, ugyanakkor a hardver elemek hibája tekintetében az előzetes szerződésszegés ténye bizonyítatlan [126]. A felperes által 89. sorszám alatt csatolt cég3 szakvélemény szakvélemény a fent kifejtettek értelmében a szakértői bizonyítás szabályainak és az utólagos bizonyítás szabályainak megfelelően előterjesztett bizonyítási indítvány hiányában ekörben nem vehető figyelembe [Pp. 220. § (7) bekezdés]. Rögzíti azt is az ítéltábla, hogy a rendelkezésre álló adatokból arra sem lehet következtetni, hogy a felperes minden szükséges intézkedést megtett annak érdekében, hogy a telepítési útmutató átadásán túlmenő, a tesztkörnyezet előállításához szükséges alperesi közreműködést biztosítsa. Az ítéltábla jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a szerződés megszűnése és a túlmelegedés között több mint egy év telt el, nyilvánvalóan a felperesnek az eltelt időben a törvényi kötelezettségeinek teljesítése érdekében gondoskodnia kellett a szerver megfelelő, alperestől független, havária helyzetre is kiterjedő üzemeltetéséről. Minderre figyelemmel a rendelkezésre álló adatok értelmében a felperes nem tudta valószínűsíteni, hogy az alperes felróható módon megghiúsította a bizonyítást a tesztelés körében, ezért a felperesnek a bizonyítási szükséghelyzet fennállására való hivatkozása megalapozatlan.

[116] A fentiek értelmében az elsőfokú bíróság nem sértette meg a fellebbezésben megjelölt eljárási szabályokat, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése a Pp. 381. § értelmében nem indokolt.

[117] Az ítéltábla a felek közötti információs aszimmetriára vonatkozó felperesi fellebbezési érvelést annyiban megalapozottnak találta, hogy a megrendelőtől általában valóban nem várható el ugyanaz a szakmai ismeret, mint a vállalkozótól a vállalkozási szerződés megkötése esetén. Ugyanakkor – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is kifejtette – a perbeli szerződés részletesen rögzíti a megrendelő jogállására (15.1.), és a teljesítésre (9.5.4., 9.5.6.) vonatkozó szabályok között a felperes olyan jellegű kötelezettségeit, amelyek

feltételezik a felperes szakmai kompetenciáját. A perbeli szerződésnek a felperes által hivatkozott, az igazságszolgáltatás egészének működését befolyásoló jelentőségére is figyelemmel a felperes szakmai kompetenciájának relevanciája a felek közötti információs aszimmetriát nyilvánvalóan csökkenti, egyben befolyásolja a szerződés teljesítése során elvárható felperesi magatartás megítélését.

[118] Az ítéltábla az érvényesített jog körében jelentőséget tulajdonított, és nem értett egyet az alperesi szolgáltatás oszthatóságára vonatkozó elsőfokú bírói állásponttal. A Ptk. 6:28. § (2) bekezdése szerint osztható a szolgáltatás, ha önállóan használható részekre bontható, kivéve, ha a megosztás a jogosult lényeges jogi érdekét sértené. Nem vitásan a felek az alperes által fejlesztendő szoftver teljesítése tekintetében mérföldköveket jelöltek ki, egyben a szerződés 20.1. pontja szerint azokhoz jogkövetkezményeket is fűztek. Ez azonban önmagában nem indokolja a szolgáltatás oszthatóságának megállapítását. A szerződés 3. számú mellékletéből következően az egyes mérföldkövek az alperesi szolgáltatás nem önállóan használható elemei, hanem azok egymásra épülő, kiegészített részek, az egyes részek önmagukban nem alkalmasak a felperes szerződési érdekének kielégítésére, ezért az IVR informatikai rendszer szolgáltatás oszthatatlan.

[119] A szolgáltatás oszthatatlanságából következően jelentősége van a felperes által érvényesített jog értelmében a Ptk. 6:151. § (2) bekezdésében rögzített előzetes szerződésszegés szabályainak, amelyek akkor alkalmazandók, ha a teljesítési idő lejártá előtt, már a teljesítés folyamatában nyilvánvalóvá válik, hogy a kötelezett a szolgáltatást szerződésszerűen nem tudja teljesíteni, az hibás lesz. Az alperesi nyilvánvaló hibás teljesítés megállapítása esetén a felperes a Ptk. 6: 151. § (2) bekezdése alapján a hiba kijavítására tűzött határidő eredménytelen eltelté után gyakorolhatja a hibás teljesítésből eredő jogokat.

[120] A fellebbezés érvelésével szemben – az írásbeli ellenkérelemben kifejtettekre figyelemmel – az előzetes szerződésszegés körében helytállóan vizsgálta az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt koncepcionális hibákkal összefüggésben annak tényét, hogy a felperes a szerződéskötéskor tudott-e az általa megjelölt hibákról, ugyanis a Ptk. 6:157. § (1) bekezdése a hiba szerződéskötéskori ismeretét már nem a kellékszavatosság alóli kimentési okként, hanem a hibás teljesítés hiányának elemeként határozza meg, mivel a hibák szerződéskötéskor fennálló ismerete kizárja az alperes hibás teljesítését.

[121] Az előzetes szerződésszegés körében a Ptk. 6:151. § (2) bekezdése értelmében jelentősége van a kijavításra történő felhívásnak, és az arra tűzött határidő eredménytelen elteltének is. Ezzel összefüggésben értékelendő a felek kommunikációja, együttműködése, ezért a perbeli tényállást illetően a Ptk. 6:62. § (1) bekezdésében szabályozott kölcsönös együttműködési és tájékoztatási kötelezettségnek is relevanciája van, ami a szerződés minden létszakaszában terheli a feleket arra is figyelemmel, hogy azt a Ptk. alapelvi jelleggel rögzíti a szerződés általános szabályai között. A felperes 2020. május 25-i felszólító levele alapján az alperes a 2020. június 10-i levelében bizonyos hibák kapcsán további információt kért a felperestől. Ekörben jegyzi meg az ítéltábla a fellebbezésben kifejtettek kapcsán, hogy az alperes levelének nem kellett megfelelnie a felek közötti szerződés 25.2.1.c. pontjában

foglaltaknak, mivel a hivatkozott szerződéses rendelkezés az első fizetési mérföldkő teljesítését megelőző elállással összefüggő szabályokat tartalmazza, ezért az jelen per szempontjából irreleváns. Nem vitás, hogy 2020. május 25-én a felperes valamennyi szakértői vélemény birtokában volt, és nem vitás az sem, hogy a felszólító levél kézhezvétele időpontjában az alperes a felperes által beszerzett szakvéleményeket nem ismerte, ezért nem rendelkezett a hibák megállapítását megalapozó valamennyi információval. A szerződés tárgyára is tekintettel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az alperes által megjelölt kérdések alaposságának megítélését szakértelemhez kötötte, és a kirendelt szakértő véleménye alapján vizsgálta a felek együttműködését ekörben. A szakvélemény értelmében az alperes által a felpereshez intézett, a hibák pontosítására irányuló valamennyi kérdés szükséges volt a hibák reprodukálásához, és az ezt követő eredményes javításhoz. A felperes 2020. június 16-i 6/A/20. alatt csatolt levelében a hozzá intézett kérdésekre nem válaszolt, ezért – a fellebbezés érvelésével szemben – helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az együttműködést megtagadta figyelemmel arra is, hogy az alperes további, 2020. június 23-i, és július 7-i levelére sem válaszolt. Mindebből megállapítható, hogy a felperes nem tette meg azokat az intézkedéseket vagy nyilatkozatokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az alperes a szerződésből eredő kötelezettségeit megfelelően teljesíthesse, ezért a felperes mulasztása a Ptk. 6:150. § (1) bekezdése szerinti közbenső szerződésszegésnek minősül. Ez egyben kizárja annak a megállapítását, hogy a Ptk. 6:151. § (2) bekezdés szerinti előzetes szerződésszegés fennállása esetén a javításra adott határidő eredménytelenül teljen el, továbbá ennek következtében a felperes nem jogosult a hibás teljesítésből eredő jogait sem gyakorolni.

[122] A vastag kliensre épülő technológiával összefüggő fellebbezési érveléssel szemben rámutat az ítéltábla az 53. sorszámú szakvélemény 1.a.2. számú kérdésre adott válaszában foglaltakra, amiből kétséget kizáróan megállapítható – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is rögzítette –, hogy az alperes által 2017. november 17-én kidolgozott „Rendszer követelmény specifikáció v3.0” dokumentum már tartalmazta az IVR rendszer saját fejlesztésű klienseit, és azon belül a vastag- és a vékonykliensre épülő technológiák alkalmazását, a 2018. április 3-i „Fizikai Rendszerterv v2.0” is dokumentálta a klienstechnológia koncepcióját, amelyet később a 2018. május 18-i Logikai Rendszerterv v3.0 is bemutatott. Mindebből helytállóan következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes tudomással bírt az IVR rendszeren belül alkalmazandó kliens-szerver modellekről, azokat a felek közötti 2018. március 12-én, és 2019. május 8-án történt szerződésmódosítás megkötésekor ismerte és megerősítette. Ez egyben annak megállapítását is eredményezi, hogy a szerződésmódosítások időpontjában a vastagkliensre épülő technológiáról való felperesi tudomás kizárja az alperes nem szerződésszerű, hibás teljesítésének nyilvánvalóvá válását, ezért az előzetes szerződésszegés ténye nem állapítható meg. Ebből következően irreleváns az alkalmazott technológia célszerűségének vizsgálata és műszaki értékelése – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is megállapította.

[123] A biztonság kérdésével összefüggő hibajelenség kapcsán – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is rögzítette – a szakvélemény alapján megállapítható, hogy az IVR szoftverének biztonsági terveit a felperes 2018. április 3-án véleményezés és kiegészítést követően elfogadta. A fellebbezésben kifejtett érveléssel szemben elsősorban annak van jelentősége, hogy a felperes a 2019. május 8-án történt szerződésmódosítás megkötésekor ismerte a szoftver biztonsági terveit, ennél fogva az abban rejlő hibákat, kockázatokat is, ami

kizárja, hogy ekörben nyilvánvalóvá vált az alperes hibás teljesítése. A kirendelt szakértői vélemény arra is rámutatott, hogy a biztonsági és sérülékenységi tesztre felkészített IVR átadása az M9a mérőföldkőnél történik, és az IVR ennek való megfelelővé tétele körében javíthatók a problémák. Mindebből következően nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy az alperes teljesítése nyilvánvalóan hibás lesz, ezért az előzetes szerződésszegés ténye sem állapítható meg. Rámutat az ítéltábla arra, hogy a kirendelt szakértő a 62. sorszámu, a szakvélemény 1. számu kiegészítésében aggálytalanul kifejtette álláspontját a felperesnek a 2022. január 24. napján kelt 60. sorszámu észrevételeire. Hangsúlyozza továbbá, hogy a fentiek szerint a cég1 szakvéleményben kifejtett álláspont a Pp. 316. § (3) bekezdése értelmében bizonyítékként nem vehető figyelembe, következésképp a kirendelt szakértő véleményének a Pp. 317. § (1) bekezdés d) pontja szerinti aggályossága fel sem merülhet. A fellebbezés érvelése kapcsán jelentősége van annak is, hogy a Pp. az ellenőrző szakvélemény intézményét nem ismeri. Az ítéltábla a cég1 szakvéleménnyel és az ellenőrző szakvéleménnyel összefüggő álláspontját fenntartja az edukáció és a forráskód hibajelenségekre vonatkozó fellebbezési érvelés kapcsán is.

[124] A felhasználói felület hibája tekintetében az elsőfokú bíróság ugyancsak helytállóan vizsgálta annak felperesi megismerését. Tévesen állítja a felperes fellebbezésében, hogy 2018. április-július között az alperes csak néhány képernyőtervet adott át, mivel a szakvélemény értelmében a 2018. április 20-i pilot rendszer bemutatása során a felperes a felhasználói felületet működés közben ismerhette meg, a 2018 júliusában átadott M7a dokumentációból pedig 72 darab ábrát ismerhetett meg. A szakértői vélemény 2.a., 2.b., 2.c. pontjában rögzítettekből kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperes a felhasználói felületre vonatkozó dokumentációkból (Felhasználói Rendszer Terv 2018. április 3., M7a Fejlesztési dokumentáció 2018. július 20.), és a Pilot rendszer bemutatásából a felhasználói felületet annyiban mindenképpen megismerhette, hogy annak nyilvánvaló hibás teljesítését felismerje. Ehhez képest a 2019. május 8-i szerződésmódosítás időpontjában a felhasználói felületre vonatkozó megállapodást is megerősítette, ami kizárja, hogy az alperes későbbi teljesítése nyilvánvalóan hibás legyen, azaz az előzetes szerződésszegés ténye ekörben sem állapítható meg.

[125] Az általános rendszersebesség és a rendszerstabilitás hibajelenségek vonatkozásában a szakvélemény értelmében megalapozottan jutott arra az álláspontra az elsőfokú bíróság, hogy ekörben a hiba reprodukálható azonosításához szükséges volt az alperes által feltett kérdések megválaszolása (53. sorszám alatti szakvélemény 50.-53. oldal), nyilvánvalóan ennek tisztázását követően történhetett volna a hiba kijavítása. Ugyanakkor a szakértő feladata volt a hibák fennállásának vizsgálata is, ami – a rendszer tesztelése hiányában – nem vitásan nem történt meg, azaz a kirendelt szakértő a hiba fennállásáról nem tudott meggyőződni. Megalapozatlanul hivatkozik a felperes fellebbezésében szakértől szakvéleménye elkészítésének folyamatára azzal összefüggésben, hogy ekörben a hiba fennállásának ténye az alperes előtt ismert volt. Nem vitásan szakértől vizsgálatának tárgya eltért a per tárgyától, az az M7a mérőföldköre vonatkozott, az okirat erre tartalmaz megállapításokat, ennél fogva a per tárgyára vonatkozóan az általános rendszersebesség és a rendszerstabilitás hibajelenség tényének fennállását nem bizonyíthatja. Jelentősége van annak a kirendelt szakértői nyilatkozatnak is, hogy a rendszersebesség körében a korábbi vizsgálatok alapján nem lehet egyértelmű következtetést levonni (65. sorszámu jegyzőkönyv 5. oldal utolsó bekezdés). Mindebből egyben annak megállapítása is következik – ahogyan azt

az elsőfokú bíróság is rögzítette –, hogy az általános rendszersebesség és a rendszerstabilitás hibajelenségek vonatkozásában bizonyítatlan maradt az alperesi nyilvánvaló hibás teljesítés, azaz az előzetes szerződésszegés ténye, és a Pp. 265. § (1) bekezdése értelmében a bizonyítás sikertelenségének a következményeit a felperesnek kell viselnie.

[126] A hardverelemek problémájával összefüggő fellebbezési érvelés körében tévesen utal a felperes a Ptk. 6:157. § (1) bekezdésének helytelen értékelésére, ugyanis ekörben a kereset elutasítása nem a hiba szerződéskötés kori ismeretén alapul, ezt az elsőfokú bíróság nem is vizsgálta. Ugyanakkor a szakértői vélemény alapján kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy az IVR egy komplex informatikai rendszer, amelynek a Műszaki leírásban megfogalmazott 185 különböző követelménynek kell megfelelnie, ezért a felperes által megfogalmazott hiba nem reprodukálható, annak pontosítása szükséges, és tételesen fel kellene sorolni, hogy melyik az a követelmény, amely nem a Műszaki leírásból ered, hanem abból, hogy az alperes „feleslegesen”, a „szükségesnél bonyolultabb módon” állította össze a hardverelemeket. A kirendelt szakértő szakvéleményének 1. számú kiegészítésében (24. oldal F11.1. pont) azt is határozottan kifejtette, hogy a szakvélemény kereteit meghaladja az infrastruktúra összeállításával kapcsolatos állásfoglalás. Összességében mindebből az is következik, hogy a szakértő maga sem tudta a hiba fennállását megítélni, ami egyben annak megállapítását is eredményezi, hogy a hardver elemek túlméretezésével kapcsolatos hibajelenség vonatkozásában bizonyítatlan maradt az alperesi nyilvánvaló hibás teljesítés, azaz az előzetes szerződésszegés ténye, és a Pp. 265. § (1) bekezdése értelmében a bizonyítás sikertelenségének a következményeit a felperesnek kell viselnie. A felperesnek a hardverelemek hibájából eredő túlmelegedésre vonatkozó fellebbezésben kifejtett álláspontja a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg arra is figyelemmel, hogy erre nem terjedt ki a szakértői bizonyítás. Az ítéltábla ekörben is fenntartja a más eljárásban beszerzett Egyesített szakvéleménnyel, és a cég1 szakvéleménnyel kapcsolatban rögzített Pp. 316. § (3) bekezdésén, és a 317. § (1) bekezdésén alapuló megállapításait, továbbá az ellenőrző szakvéleménnyel összefüggésben korábban kifejtett álláspontját.

[127] Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettekre is figyelemmel, továbbá a fentiek értelmében az előzetes szerződésszegés ténye a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, ebből következően a felperes nem gyakorolhatja a Ptk. 6:151. § (2) szerint a hibás teljesítésből eredő jogait, ezért az elállása sem megalapozott.

[128] A felperes elállási jogának megalapozottsága körében a fentiekén túl azonban az ítéltábla az alábbiakra is rámutat. A Ptk. 6:151. § (2) bekezdése alapján a hibás teljesítésből eredő jogainak gyakorlása körében a felperes az elállási jogát a Ptk. 6:154. § (2) bekezdésére és a 6:159. § (2) bekezdésére alapította, továbbá a fellebbezésében a Ptk. 6:171. §-ára is hivatkozott. A nyilvánvaló hibás teljesítésre alapított előzetes szerződésszegés körében a kötelezett késedelmének jogkövetkezményeit szabályozó Ptk. 6:154. §-a irreleváns, a felperes elállási joga ezért sem megalapozott. A fellebbezésben az érvényesített jog körében a felperesi elállást megalapozó Ptk. 6:171. §-ának megjelölése olyan, a Pp. 7. § (1) bekezdés 12. a) pontjának megfelelő keresetváltoztatás, ami a másodfokú eljárásban a Pp. 373. §-a értelmében nem megengedett – ahogyan arra az alperes is hivatkozott fellebbezési ellenkérelmében –, ezért azt az ítéltábla figyelmen kívül hagyta. Megalapozatlan a felperesnek a Ptk. 6:159. § (2) bekezdésére való hivatkozása is, amelynek körében abból kell

kiindulni, hogy a felek közötti vállalkozási szerződés tárgya szoftverfejlesztés, az IVR rendszer létrehozása, azaz a jövőben megalkotandó mű, amellyel kapcsolatos hibás teljesítésre alapított kellékszavatossági jogok megítélése a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) hatálya alá tartozik. Az Szt. a jövőben megalkotandó mű tekintetében külön szabályozza a hibás teljesítés esetén gyakorolható kellékszavatossági jogokat a 49. §-ban, ennél fogva az esetleges előzetes szerződésszegés fennállása esetén a hibás teljesítésből eredő jogok gyakorlása körében mint *lex specialis* alkalmazandó. A szoftverfejlesztési szerződéstől való elállás tehát a felperes által érvényesített jogra, a Ptk. 6:159. § (2) bekezdés b) pontjára nem alapítható. Rögzíti az ítéltábla azt is, hogy – mivel a fentiek értelmében a rendelkezésre álló adatok alapján az előzetes szerződésszegés ténye nem állapítható meg – a felperes által érvényesített jog vonatkozásában a Pp. 237. § (3) bekezdés a) pontja szerinti anyagi pervezetésre nem volt szükség.

[129] Az ítéltábla megalapozatlannak találta a felperesi fellebbezést az elsőfokú perköltség mérséklése körében is. Az elsőfokú bíróság az IM rendeletnek megfelelően, az alperesi képviselő által elvégzett munka arányában állapította meg az elsőfokú eljárásra a keresettel összefüggésben felmerült ügyvédi munkadíjat. Figyelemmel az eljárás összetettségére, bonyolultságára, amely egyben a jogi képviselői munka időigényességét is eredményezi, az ügyvédi munkadíj mérséklése nem indokolt.

[130] Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla – a Pp. 369. §-ában rögzített eljárásjogi és anyagi jogi felülbírálati jogkörében eljárva – az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés értelmében – a fentebb kifejtett, részben eltérő indokok alapján – helybenhagyta.

[131] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint viseli a pernyertes alperes másodfokú perköltségét, amelynek körében az ügyvédi munkadíjat az ítéltábla az IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján mérsékelt összegben állapította meg a másodfokú eljárás kisebb munkaterhére figyelemmel 7.750.000 forint + 2.092.500 forint áfában, összesen 9.842.500 forintban. A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésének megfelelő 2.500.000 forint fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2023. március 2.

dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Sági Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

dr. Benedek Szabolcs s.k.
bíró